

PARLAMENT DE CATALUNYA

Presidència de l'honorable Sr. Joan Casanovas

DIARI DE SESSIONS

Sessió del dia 13 d'octubre del 1933

SUMARI

A les cinc i vint-i-cinc minuts de la tarda s'obre la sessió, sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas.

Lectura de l'acta de la sessió anterior.

Els senyors Dalmau, Blasi i Guinart, fant constar el seu vot favorable a la proposició de confiança al Govern.

Es aprovada l'acta.

Ordre del dia:

Discussió del dictamen de la Comissió de Governació, relatiu al Projecte de Llei d'ajornament de la data prevista per la convocatòria d'eleccions municipals.

El senyor Vallès i Pujals consumeix un torn en contra i defensa ensems un vot particular a la totalitat del dictamen.

Resposta del senyor Arnau, per la Comissió.

Intervenció del senyor Serra i Moret.

El senyor Duran i Ventosa consumeix un altre torn en contra de la totalitat.

Resposta del senyor Arnau, per la Comissió.

El senyor Vidal i Guardiola consumeix el tercer torn en contra de la totalitat.

Intervenció del senyor Conseller de Governació.

El senyor Lluhi fixa la posició de la Minoria Nacionalista Esquerrana.

Rectificacions dels senyors Duran i Ventosa, Conseller de Governació i Lluhi.

Nova rectificació del senyor Conseller de Governació.

Rest a closa la discussió de la totalitat del Projecte de Llei.

El senyor Vallès i Pujals defensa un vot particular.

Resposta del senyor Conseller de Governació i rectificació del senyor Vallès i Pujals.

En votació nominal és rebutjat el vot particular. Han votat a favor 13 senyors Diputats i en contra 33.

Els senyors Simó i Bofarull i Lloret expliquen llurs vots.

Se suspèn la discussió.

Lectura d'un dictamen de la Comissió de Justícia i Dret relatiu a la majoria i habilitació d'edat.

Interpellació sobre l'Hospital de Vilafranca.

El senyor Vidal i Guardiola formula l'interpellació al senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social.

Resposta del senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social.

Se suspèn el debat.

Ordre del dia per a la sessió de dimarts.

S'aixeca la sessió a dos quarts de nou i set minuts de la vetlla.

S'obre la sessió a les cinc i vint-i-cinc minuts de la tarda, sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas.

Al banc roig hi ha els honorables senyors Consellers de Justícia i Dret, de Governació i de Sanitat i Assistència Social.

Es llegeix l'acta de la sessió anterior.

Els senyors Dalmau, Blasi i Guinart fan constar llur vot favorable a la proposició de confiança al Govern, aprovada en la sessió anterior.

S'aprova l'acta.

ORDRE DEL DIA

Discussió del dictamen de Governació relatiu al Projecte de Llei d'ajornament de la data prevista per la convocatòria de les eleccions municipals

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vallès i Pujals.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Senyors Diputats: Aquesta Minoria té presentat un vot particular sobre la totalitat del dictamen que, en realitat, és una simple petició a la Cambra que denegui l'aprovació a la proposició del Govern d'ajornament de les eleccions. Crec, per tant, que en benefici de la Cambra, en aquest torn en contra de la totalitat puc fer conjuntament la impugnació de la totalitat i en realitat la defensa d'aquest vot particular que vénen a ésser la mateixa cosa.

Així que es va presentar a la Comissió de Govern el Projecte de Llei presentat pel Govern proposant l'ajornament de la data en què havien de celebrar-se les eleccions municipals a Catalunya, es veié seguidament la diferent acollida que donàvem a aquest Projecte les unes i les altres forces polítiques que integren aquest Parlament i que estan representades a la Comissió.

El que es plantejava allà no era solament una diferència d'apreciació sobre un problema normal de Govern; el que es plantejà allà no era solament una divergència de criteri sobre la solució que s'havia de donar a un problema corrent — cosa molt natural donada les diverses ideologies dels diferents sectors d'aquesta Cambra — sinó que es veié seguidament que hi havia quelcom molt més transcendental que això, i era que existia una diferència radical i fonda sobre la manera d'apreciar el problema mateix per part d'uns i altres. Els representants de la Majoria consideraven la posició del Govern com una cosa natural i corrent; els semblava que era una cosa gairebé indubtable, que s'havia de fer, i, per tant, no hi donaven cap importància; en canvi, nosaltres consideràvem que era un veritable absurd, que era una cosa d'una transcendència i d'una gra-

vetat extraordinària el que el Govern ens proposava.

Això explicarà a la Cambra la diferència de posició d'uns i d'altres.

Es revelaren dues coses igualment greus i importants en aquestes divergències. Jo crec que es revelava en el fons de tot això, en primer lloc, que la Majoria mai no ha volgut sincerament anar a les eleccions municipals; es revelava, en segon lloc, una concepció radicalment divergent sobre el que són els municipis a l'hora actual perquè passa Catalunya i sobre el mateix problema de la importància i de les prerrogatives del Parlament.

Posició de la Majoria sobre el problema electoral de Catalunya. He dit que es posava de manifest una vegada, amb aquella posició que adoptava la majoria de la Comissió sobre aquest projecte del Govern, que mai sincerament la Majoria havia volgut anar a les eleccions municipals. I això es demostrava pel fet de què, així que es presentava un petit pretext en el qual poder-s'hi agafar, aquell propòsit que havien manifestat en una Llei votada pel Parlament, de què les eleccions a Catalunya havien de fer-se en una data determinada, ja se n'anava tot per terra i s'acordava un ajornament de les eleccions. Els passa a la Majoria, en aquest assumpte, quelcom semblant a allò que passa als mals estudiants: Aquell prototip del mal estudiant que no troba mai l'hora d'anar a estudiar; que sempre li sembla que té temps, però que ve darrerament una hora en què el pare l'obliga a anar a estudiar i li diu que no hi ha més remei que anar a estudiar; i aleshores comença a trobar dificultats: no troba el llibre perquè el busca a tot arreu menys allà on l'ha deixat, i després troba que la cadira no és còmoda i després que la llum no illumina prou i que fan soroll al carrer i el destorben: troba pretextos sempre per a no estudiar. Quelcom semblant li passa a la Majoria amb això de les eleccions municipals. Va anar ajornant tant com va poder la data de les eleccions; quan no ha tingut més remei i quan comminada per totes les forces de la Cambra va ésser precis que en la Llei Municipal que vàrem aprovar s'hi consignés ja d'una manera definitiva i terminant la data en què les eleccions s'havien de celebrar, no hi hagué més remei que fixar la data, i, per tant, preparar-se per a anar a les eleccions en aquesta data. Així que ha aparegut el menor motiu que ha semblat que donava a la Majoria pretext per ajornar les eleccions, com en el cas del mal estudiant que tot li semblen prous motius per a no estudiar, s'hi han agafat de seguida per anar a l'ajornament de les eleccions municipals. «No celebrem les eleccions municipals, que ja les celebrarem en altra data», segurament amb l'esperança de què quan s'apropi aquella data sorgirà un altre pretext per ajornar les eleccions.

¿Es en realitat veritat que hi hagi un motiu fonamental, que hi hagi un motiu sòlid per a fer aquest ajornament de les eleccions municipals que ens proposa el Govern i que accepta la majoria de la Comissió? En el projecte de Llei que va presentar el Govern, l'exposició de motius, s'al·leguen dos fonaments en els quals es recolza aquesta petició de què les eleccions municipals siguin ajornades. Diu literalment aquell preàmbul que ens trobem, pel fet d'haver convocat eleccions el Govern de la República per a la renovació de les Corts de l'Estat i d'haver assenyalat per aquestes eleccions la data del 19 de novembre, diu el preàmbul que «ens trobem amb la simultaneïtat de dos processos electorals, perquè en aquella data es substanciarien encara tràmits i incidències de les eleccions municipals». Jo dic: És veritat això? És realment cert que hi haurà la simultaneïtat de dos processos electorals i que en la data en què s'haurien de celebrar, o que s'hauran de celebrar, les eleccions generals per nomenar els Diputats de les Corts de l'Estat encara es substanciarien tràmits i incidències de les eleccions municipals? Jo no sé veure sincerament quin inconvenient fonamental hi pugui haver en què se celebrin unes eleccions un diumenge i unes altres eleccions el diumenge següent.

Tots sabem — tots els senyors Diputats saben millor que jo — que hi ha en el món una pila de països que celebren eleccions de diversa índole el mateix dia; que hi ha països precisament en què això és constitucional, que en un mateix dia s'elegeixen els representants dels Ajuntaments i els representants del Cos legislatiu. De manera que això demostra que no hi ha una incompatibilitat, que no hi ha una impossibilitat de què dos processos electorals — usant la terminologia que usa el preàmbul del Decret — es substanciïn en completa simultaneïtat. I és que no hi ha cap inconvenient en què hi pugui haver unes eleccions un diumenge i unes altres eleccions un altre diumenge. Examinem-ho un xic fredament, examinem-ho a fons, prescindint de primeres impressions. ¿Hi ha cap incompatibilitat respecte dels organismes que presideixen o dirigeixen les eleccions? Tots sabem que avui, l'organisme que intervé en les eleccions, l'organisme que fa el que en podríem dir la mecànica de les eleccions, són les Juntes del Cens. ¿Hi ha cap impossibilitat d'ordre material, d'ordre físic, de què les Juntes del Cens facin tot el treball necessari perquè es puguin verificar unes eleccions un diumenge i unes altres eleccions un altre diumenge? Jo crec que ningú seriosament sostindrà això. ¿Hi ha cap impossibilitat respecte a les llistes? No: unes mateixes llistes són les que han de regir unes eleccions i han de regir les altres eleccions. ¿Hi ha cap impossibilitat respecte a les meses? Tampoc, perquè són unes mateixes meses les que han de intervenir en les primeres eleccions i en les altres. ¿Hi ha cap inconvenient en què unes mateixes meses es reunixin un diumenge i un altre diumenge seguits, o bé que es reunixin un diumenge i un altre diumenge al cap de tres o quatre setmanes? Per part dels electors, ¿hi ha cap impossibilitat? No crec que pugui dir ningú seriosament que els electors es cansaran per anar a votar dos diumenges seguits. Crec que el dret que tenen els ciutadans d'un país, d'expressar la seva voluntat per nomenar els represen-

tants de les diverses corporacions, no es pot dir que se'ls faci exercitar massa si se'ls porta a fer dues eleccions en dos diumenges seguits.

Hi ha cap impossibilitat respecte la propaganda? Jo crec que és al revés, jo crec que encara la propaganda es facilita en poder fer-la conjuntament per dues eleccions en lloc de fer-la per una. Precisament un argument que s'ha esgrimit diverses voltes per diferents representants a Espanya en general, és el de que les eleccions surten molt cares i que hi havia alguns Partits que, considerant-se en menys mitjans econòmics que altres, trobaven que això els era un perjudici per a ells. Adjuntant dues eleccions, aquest inconvenient desapareix en gran part, perquè el que més encareix les eleccions, gairebé el cost total de les eleccions, són les despeses de propaganda. No crec, per tant, que hi hagi cap impossibilitat de què es puguin realitzar dues eleccions en dos diumenges seguits.

Però és més. Jo pregunto: ¿Es considera com un inconvenient de gran transcendència, com un inconvenient que impossibiliti el que poguem realitzar les dues eleccions, el fet de què hi hagi d'haver unes eleccions municipals el dia 12 de novembre i unes altres eleccions per a Diputats a Corts el dia 19 de novembre? Però bé, ara dic jo: Amb el projecte del Govern, aprovant el dictamen que ara estem discutint, resultarà que hauré de fer les eleccions de Diputats a Corts el dia 19 de novembre; les eleccions de segona volta per Diputats a Corts — que tots els senyors Diputats coneixen la Llei Electoral del Govern de la República i crec que tots abundaran en el criteri de què és gairebé segur que a tot arreu hi haurà segona volta —; doncs tindrem les eleccions de primera volta el dia 19 de novembre; tindrem les eleccions — o la possibilitat d'un esdeveniment, si no volem admetre la certesa hauran d'admetre la possibilitat — de segona volta al cap de quinze dies; les eleccions de segona volta el 5 de desembre, al cap de quinze dies; i les eleccions municipals el 17 de desembre, o sigui al cap de quinze dies més. De manera que en un període d'un mes hauré de fer unes eleccions un diumenge, unes eleccions al cap de quinze dies de l'altre diumenge i unes eleccions al cap de quinze dies més de l'altre diumenge; de manera que tindrem tres eleccions successives només que deixant un diumenge entremig d'un i altres. Això no és un inconvenient i, en canvi, és un inconvenient fer unes eleccions un diumenge i unes altres un altre diumenge. Crec que, en realitat, no hi ha més que un pretext.

Per altra part, es diu en l'exposició de motius del Projecte que s'ha presentat, «que en la data que s'hauran de celebrar les eleccions de Diputats a Corts se substanciarien encara tràmits i incidències de les eleccions municipals». Jo dic que això no és pas veritat: Les eleccions queden resoltes i queden acabades el dijous següent al dia que s'han celebrat; el dia que se celebra l'escrutini les eleccions queden acabades, i el diumenge següent a les eleccions no hi ha res a fer, no hi ha cap tràmit, no hi ha cap incidència resultant de les eleccions celebrades el diumenge anterior.

De manera que el diumenge següent a aquell en què s'han celebrat unes eleccions, és un diumenge perfectament lliure i vacant per a poder celebrar unes noves eleccions.

Un altre motiu encara arriba a exterioritzar-

se en els motius del Projecte. Diu: «Estaran pendents de constitució les corporacions resultants del sufragi democràtic». I més avall diu: «Es en profit de les mateixes corporacions i organismes que han de presidir les operacions electorals dels mateixos ciutadans».

Confesso sincerament que no entenc què s'ha volgut dir amb aquestes frases que s'han estampat en el preàmbul del Projecte de Llei, però hi ha una cosa que això sí que entenc, i que és una cosa que nosaltres, jo almenys, desitjaria que no s'hagués consignat en aquest Projecte de Llei, perquè és una reminiscència d'un criteri que havíem d'abandonar per sempre: De què els Ajuntaments són les corporacions que han de procedir a les operacions electorals, diu el preàmbul d'aquest Projecte de Llei, i això, avui, a les nostres orelles, sona com una verdadera heretgia política, perquè tots nosaltres ens havíem fet el càrrec que feia temps que havíem superat aquell concepte que hi havia generalitzat en l'Estat espanyol, segons el qual els Ajuntaments eren un organisme electoral. Creïem que això s'havia superat i que s'havia aconseguit amb les disposicions legislatives que estan vigents de fa anys a Espanya i en virtut de les quals els Ajuntaments no tenen absolutament cap mena d'intervenció en les eleccions. Trobar avui, per tant, un Projecte de Llei que es presenta al Parlament de Catalunya aquesta frase que diu que els Ajuntaments presideixen les operacions electorals, és un retrocés lamentable que nosaltres no podem admetre, del qual hem de protestar i que esgrimit aquí com a argument en el sentit que no es poden celebrar les eleccions per aquest motiu, comprendran els senyors Diputats que és una cosa sencillament lamentable.

No hi ha motiu seriós per a alterar la data que aquest Parlament havia fixat per unanimitat per a celebrar les eleccions municipals. Hi ha un precepte de la Llei que ens ho ordena; a més d'aquest precepte de la Llei al qual nosaltres no hi podem serenament mancar, hi han altres motius que ens obliguen també a no poder ajornar la data de les eleccions. Hi han uns Ajuntaments a Catalunya — això ho saben tots els senyors Diputats i ho sap tot el poble — una pila, 50 per 100 almenys, que estan en una situació anormal, que estan en la situació del que en diuen Comissions gestores; que estan en una situació interina i que es varen constituir en aquesta forma per un vot del Parlament obtingut amb la nostra oposició i la nostra protesta, i que, per tant, és necessari acabar amb la situació d'aquestes Comissions com més aviat millor. Ja haguérem nosaltres de prorrogar el temps de vida d'aquestes Comissions gestores; ara, quan venia assenyalat per la Llei el moment que havien d'ésser renovades tornem a ajornar-lo. Hi ha, ultra això, la situació especial de tots coneguda, de l'Ajuntament de Barcelona, situació que s'ha reconegut per tothom, per totes les forces polítiques i s'ha reconegut àdhuc pel mateix Govern i pel mateix honorable President de la Generalitat, en el preàmbul del decret publicat sobre aquesta matèria, que hi havia una impossibilitat que continués funcionant aquest Ajuntament i que calia anar com més aviat millor a la seva renovació. Aquests motius en els quals

no vull insistir, tant de les Comissions gestores com la situació de l'Ajuntament de Barcelona, perquè són objecte d'uns vots particulars concrets que nosaltres hem presentat, i, per tant, se'n parlarà després, aquests motius junt amb els generals de què hi ha un precepte legal que ens obliga a celebrar les eleccions en una data determinada, fa que nosaltres no podem acceptar aquest Projecte ni el dictamen formulat per la Comissió en el sentit d'ajornar la data de les eleccions.

Demuestra aquest Projecte de Llei una cosa de la qual ens hem vingut lamentant constantment en aquest Parlament: demostra la poca estima en què es tenen els Ajuntaments de Catalunya. Quan va venir el traspass de serveis, sobretot quan es va veure consignat en l'Estatut aquell punt, potser el més clar, el més evident, el més satisfactori per a nosaltres, perquè era una de les poquíssimes facultats que se'n concedia a nosaltres sense restriccions de cap mena, la de la matèria municipal, quan es va veure que aquesta matèria municipal ens era transferida totalment, íntegrament sense reserves de cap mena, varen creure els Ajuntaments de Catalunya i tota l'opinió municipalista de Catalunya, que és tan abundant i a la qual ens hem referit diverses vegades en aquest Parlament, que havia arribat el moment de la redempció definitiva dels Municipis; es va tenir l'esperança de què s'aconseguiria un gran canvi en aquest particular i que nosaltres veuríem l'autonomia municipal, que ha d'ésser la base i el fonament de la grandesa i l'esplendor del nostre poble, respectada i enrobustida; i no hem vist res més des d'aquell moment que un atac dirigit a aquesta autonomia, la dels Ajuntaments, i moltes voltes a la dignitat mateixa dels Ajuntaments, atacs igual als que es cometien abans. En interpellacions que s'han fet en aquest Parlament, hem combatut la gestió del senyor Selves en el Departament de Governació. Jo crec que per més que faci el senyor Selves en altres càrrecs que pugui desempenyar d'ara endavant, per encerts que tingui en aquests càrrecs — i desitjo que siguin molts —, no aconseguirà mai esborrar aquell concepte que molts tenen a Catalunya del senyor Selves, que passarà a la posteritat amb el nom del Conseller de les Comissions gestores del gran atemptat als Municipis de Catalunya, al 50 per 100 dels quals va llançar l'Ajuntament que tenien i els va posar un Ajuntament governatiu.

Però després d'això havíem fet una Llei Municipal que semblava que havia acabat amb tot allò, que no havien de venir més aquests atemptats. En aquesta Llei hi fixen una cosa tan bàsica com és la data en la qual s'han de fer les eleccions municipals, en la qual els ciutadans estan cridats a constituir els nous Municipis, i quan semblava que no hi havia d'haver dubtes sobre això, el nostre estimat amic particular senyor Mestres passa a desempenyar la Conselleria de Governació i la primera signatura que posa és d'un Projecte que ve aquí i és un altre atemptat a l'autonomia dels Municipis. La primera signatura és proposant una vulneració d'aquella Llei que nosaltres havíem fet tots junts i d'aquell precepte que fixava la data en què s'havien de fer les eleccions municipals; però representa, a més, aquest Projecte quelcom que a nosaltres, realment, ens appena, i és la supeditació en què nosaltres ens trobem constantment respecte de Madrid, respecte del Poder central; nosaltres n'hem parlat aquí moltes vegades. Es indub-

table que a nosaltres (en dir nosaltres parlo de l'esperit col·lectiu d'aquí, no pas de nosaltres concretament, perquè en protesto d'aquest esperit; jo no el tinc), a nosaltres continua dominant-nos un esperit que se'n diu província, continua atraient-nos tant com abans, o més que abans, el que es fa, el que es diu i el que passa a Madrid; que la nostra política no és res més que un satèl·lit que va girant a l'entorn del que passa a Madrid; que tenim l'esperit supeditat al que es fa a Madrid. Nosaltres ens n'hem queixat repetides vegades, i quan podíem alliberar-nos-en i quan amb l'Estatut a la mà en una matèria com aquesta podíem alliberar-nos-en en absolut, nosaltres continuem estant-li supeditats. Tenim moltes manifestacions d'això — no vull pas esmentar-ne moltes per no entretenir l'atenció de la Cambra —, però hi ha el fet lamentable de què un President del nostre Parlament deixi aquesta Presidència, a la qual havia estat enlairat pel vot unànim de tots, per a anar a regir una cartera al Govern de Madrid; és un fet que el consideraré constantment i sempre més lamentable, perquè crec que per un ciutadà català l'honra més gran de què s'hauria hagut de considerar assistit, és l'ésser President d'un Parlament de Catalunya.

D'aquestes manifestacions n'anem veient cada dia, tal com el fet ocorregut fa tres dies, que per a rescabalar, per a desgredar — apliqueu-li la paraula que vulgueu, cap d'elles ofensiva, perquè res més lluny del meu pensament — per a rescabalar a un important element polític de la Majoria, del fet d'haver quedat potser una mica desaiñadament en el Govern de Madrid, de que formava part, se li doni com a premi, com a compensació, la presidència del Govern de Catalunya, sense pensar que no era membre d'aquest Parlament.

Tot això són coses que ens demostren que això que nosaltres tenim ací, ho considerem nosaltres mateixos encara com a inferior a allò d'allà. I una nova demostració d'això és aquest fet de què en virtut d'una Llei solemne, donada per nosaltres mateixos, havíem de fer les eleccions en un dia determinat, i simplement pel fet de què el Govern de Madrid assenyala per a unes eleccions el diumenge següent, nosaltres ja creiem que tot el que tenim projectat aquí ha d'anar per terra, i que una Llei nostra no serveix per a res, perquè hem de deixar el pas franc a una disposició del Govern de Madrid. I per si el compliment de la nostra disposició podia fer una petita ombra de nosa a aquella, nosaltres ens apartem dient: «Ja les farem un altre dia les eleccions, perquè el que interessa és que el Govern de Madrid pugui fer-les amb via lliure.»

Crec, senyors Diputats, que això és lamentable i crec que això planteja el problema a què em referia al principi, que demostra aquella diferència tan grossa de criteri que es manifesta a la Comissió, entre els membres de la majoria i nosaltres: que els membres de la majoria, quan nosaltres ens oposàvem a aquest Projecte, els hi semblava que feïem una cosa extraordinària, una cosa desproporcionada i, en canvi, nosaltres no ho considerem desproporcionat perquè li donem aquesta gran importància, aquesta gran transcendència que té, més que pel que és en si, pel que significa. És uns menyspreu al nostre Parlament aquest Projecte de Llei. No podem oblidar nosaltres que el Parlament és allò més vistent que tenim de l'autonomia que hem assolit; jo diria que

de l'autonomia que hem assolit, avui no se'n veu gairebé res més externament que el Parlament; és la única cosa que als ulls del públic hi ha d'eficient, d'eficaç, de transcendental en la nostra autonomia; perquè els serveis encara no han quedat traspassats gairebé cap — tots sabem l'estat en què es troben —, però en canvi tenim una institució lliure, que és el Parlament, una facultat plena de fer Lleis, i això realment és d'una importància tan gran, és d'una transcendència, que això ho considero com el més real, el més eficient, el més vistent de l'autonomia. Però això ens obliga a nosaltres a guardar aquest Parlament amb una cura i un interès extraordinaris, a fer tot el possible per a rodejar-lo d'un gran prestigi i d'una gran majestat, diria jo, i el que estem fent nosaltres no va per aquest camí.

Tingueu en compte una gran dificultat que hi ha a Catalunya, dificultat nascuda de l'estat en què nosaltres ens hem trobat fins avui dia. Hi ha gent — tots l'hem comprovat aquest fet, i un periòdic de Barcelona avui en parla i hem de confessar tristament que és la realitat — hi ha gent que li sembla que tot això d'aquí és com una paròdia, és com una imitació en petit del que es fa a Madrid. Encara hi han esperits a Catalunya que quan es parla del nostre Parlament fan una mitja rialla, encara hi han persones, algunes investides d'autoritat o d'altres funcions, que quan se'ls parla de les Lleis del Parlament de Catalunya posen una cara una mica especial, perquè per a ells sembla que no hi han més que unes de Lleis, que són les de Madrid, i les que fem nosaltres no tenen categoria de Llei.

Nosaltres hem de posar un gran esforç en demostrar a la gent que les lleis que surten d'aquest Parlament tenen la mateixa santedat — perquè santa és la llei — que tenen les lleis que surten del Parlament de Madrid, i que la funció que nosaltres realitzem aquí, no té en absolut el més petit desnivell comparada amb la que es realitza allà. Però tot això ho hem de fer nosaltres procurant enrobustir el Parlament d'una gran autoritat, d'una gran força, d'un gran prestigi. Jo diria, sense por d'exagerar, que la nostra autonomia estarà constantment en proporció a la importància que nosaltres sabem donar al Parlament. Jo diria que nosaltres podríem dir que tenim autonomia completa, robusta, eficaç, efectiva, quan tinguem un Parlament ben prestigiat, ben important, ben transcendental, i que l'autonomia serà una cosa minça mentre el nostre Parlament estigui en la forma que ha estat fins avui, un xic discutit, molt poc considerat. I bé; nosaltres no fem el possible perquè el Parlament tingui aquest prestigi de què jo el voldria rodejat. A nosaltres ens passa allò que passa al que es veu investit d'una funció nova que no havia exercitat mai, que li sembla que l'ha d'anar exercitant, que ha d'anar abusant d'aquella funció, perquè a la més petita dificultat que es presenta, sembla que es digui: «ja la subsanarem fent una llei»; i a la més petita contrarietat, «ja modificarem la llei», i quan ens sembla que convé, «ja conculcarem la llei». I d'aquesta llei nostra, que nosaltres en fem tant poc cas, no aconseguirem que en faci cas el públic, si nosaltres en fem el poc cas que fins avui.

(*Entra a la Cambra l'honorable senyor Conseller Primer.*)

Ens passa amb el Parlament quelcom semblant a allò que s'explica en un conte, que tots nosaltres recordarem de quan érem menuts, que era el conte del flaviol màgic. Aquell home desesperat, aquell home que tot li va malament, que de tantes misèries que pesen damunt d'ell ja està gairebé al marge del suïcidi i que li surt un personatge màgic, una fada, o el nom que vulgueu, i li pregunta què li passa, i l'home es queixa de la seva dissort. Aleshores, el personatge li diu, «no t'apuris que jo t'hi posaré remei», i li dona un flaviol i li diu que sempre que toqui aquell flaviol assolirà el que vulgui; però li afegeix: «tingui's en compte una cosa que et dic: has de fer ús del flaviol amb una gran moderació, perquè si abuses et serà pres aquest instrument. (Rialles.)

Bé, senyors Diputats, no és cosa de riure; a nosaltres ens passa igual, senyors Diputats, perquè vingué aquell home a qui se li havia donat un flaviol i comença a fer-ne ús, i ara per a buscar bons trejos, i ara per a buscar bona taula, i ara per a buscar palaus, i ara per a buscar criats i honors, en va fer tal abús que vingué un moment en què va desaparèixer tot i es va trobar sense aquella facultat que tenia. Doncs bé, senyors Diputats, a nosaltres ens passa igual, ens han donat la facultat de fer lleis i a nosaltres ens sembla que a cada punt podem fer una llei, i que tot el que se'ns ocorre a nosaltres es resoldrà fent una llei i modificant una llei i vulnerant una llei. En la curta història legislativa que tenim, veieu el que hem fet nosaltres. Vàrem fer un Estatut Interior, i l'hem conculcat en una votació d'abans d'ahir.

El Sr. CONSELLER PRIMER: Permeti'm el senyor Vallès i Pujals. Mentre hi hagi el Govern actual no es permetrà mai que es conculquin les lleis. (*Molt bé, en la Majoria.*)

El Sr. DURAN I VENTOSA: No parla del Govern.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Senyor Conseller Primer: Comprendrà la V. S. que de la votació...

El Sr. CONSELLER PRIMER: Comprendrà la V. S. que fóra indigne del Parlament de Catalunya que permetés que un Govern conculqués una llei. El Govern es fa solidari de totes les actituds que amb relació al Parlament li corresponguin. Aquí no hi ha hagut conculcació; hi ha hagut respecte i compliment estricte de l'Estatut Interior de Catalunya.

El Sr. LLUHÍ: Hi ha hagut conculcació! (*Rumors. Alguns senyors Diputats pronuncien paraules que no s'entenen clarament.*)

El Sr. PRESIDENT: Els senyors Diputats que interrompen són els qui conculquen el Reglament, i jo prego que no interrompin.

El Sr. CONSELLER PRIMER: Al prestigi de Catalunya interessa extraordinàriament, que persona de la responsabilitat del senyor Vallès i Pujals posi la cura que correspon en els termes amb què s'ha expressat aquesta tarda.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Tot això abans de conculcar!

El Sr. LLUHÍ: Pel prestigi de Catalunya, no s'havia de conculcar l'Estatut! (*Rumors. Les*

interrupcions d'alguns senyors Diputats no arriben clarament als taquígrafs.)

El Sr. PRESIDENT: (*Toca enèrgicament la campaneta.*) Senyors Diputats, no interrompin, ja demanaran la paraula i tindran ocasió d'intervenir; altrament seria establir un diàleg que està renyit amb el prestigi, precisament, del Parlament.

El Sr. XIRAU: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: No hi ha paraula. Pot continuar el senyor Vallès i Pujals.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Crec que em correspon recollir la interrupció que amablement i honrant-me molt m'ha fet el senyor Conseller Primer. Jo em referia — crec que així ho hauran entès els senyors Diputats i sinó ha estat així, ho haurà motivat defecte d'expressió meva — em referia a conculcacions no pas fetes pel Govern, ara, en aquest moment, sinó fetes pel Parlament mateix. Deia que amb la votació que es realitzà l'altre dia, respecte la proposició en la qual es demanava que l'honorable senyor President de la Generalitat comparegués al Parlament a explicar actes realitzats per ell, al meu judici — i crec que el senyor Conseller Primer no ens negarà als Diputats la facultat de què opinem sobre actes que realitza el Parlament —, que al meu judici tots els que votaren en contra d'aquella proposició, conculcaren una Llei que havíem fet.

El Sr. FARRERES I DURAN: Està tocant el flaviol! (*Rumors.*)

El Sr. PRESIDENT: Senyor Farreres i Duran: Abstingui's. Permeti que segueixi el senyor Vallès i Pujals. Ja tindrà ocasió la V. S. de demanar la paraula. Segueixi el senyor Vallès i Pujals, li prego que no dialogui amb els senyors Diputats; altrament desafinarà el Parlament. (*Rialles.*)

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Al senyor Farreres i Duran li ha semblat que en parlar del «flaviol», parlàvem de la pesca fluvial, que és el Departament del qual és funcionari. Jo al senyor Farreres i Duran li demanaria que fes la mercè d'escoltar amb atenció el que es diu al Parlament, perquè tal vegada hi haurà dia en què tindrà ocasió d'intervenir llargament, quan farem una intervenció, que jo anuncio des d'ara sense perjudici de fer-ho després oficialment, respecte de la política de boscos que s'ha seguit a Catalunya, en la qual hi ha molt a parlar, hi ha molt a dir-hi, moltes conculcacions fetes a la Llei general.

El Sr. FARRERES I DURAN: A la seva disposició.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Estava dient jo, que al meu judici hem mancat a l'Estatut Interior de Catalunya amb aquella votació de l'altre dia; un altre mancament, conculcació, la paraula que s'hi vulgui donar, que no es consideri ofensiva per ningú, però que sigui tot l'enèrgica que jo vull que sigui, fou amb les Comissions gestores, que nosaltres votàrem una Llei en virtut de la qual aquestes Comissions gestores havien de dur fins un dia determinat i, al poc temps, se'ns ve amb una altra Llei allargant la gestió d'aquelles Comissions. Una altra Llei que nosaltres alterem avui, és aquesta Llei Municipal que, fent

molt poc temps que l'aprovaré i el senyor President de la Generalitat la promulgà, venim avui amb un altre Projecte de Llei que ve a alterar, a modificar, diguem-ho com es vulgui, aquella Llei que nosaltres establírem.

Dic tot això en el sentit que d'aquesta manera, amb aquest procediment, nosaltres no aconseguirem que el poble de Catalunya s'avesi a considerar les disposicions, les resolucions que surtin d'aquest Parlament, com una cosa gran, com una cosa obligatòria per a tothom, com una cosa robusta i prestigiosa, perquè nosaltres, les poques Lleis que hem fet ja les hem alterat totes amb les noves disposicions nostres.

Per això — i jo acabo, perquè ja he abusat massa de l'atenció benèvola de la Cambra — crec que el Parlament ha de tenir un veritable interès en què això no succeeixi; hem de mirar molt el que es fa, però quan hem fet una cosa l'hem de mantenir i sostenir, i no trobar-nos en un cas com aquest que, per una petita dificultat, que jo com ja he dit en començar el meu parlament, crec que més que dificultat és un pretext, haguem de vulnerar una Llei i fer-ne una altra. Jo recordaré als senyors Diputats aquella màxima que s'aplica als homes en particular, que diu: «Respecta't a tu mateix, si vols que els altres et respectin». Si nosaltres no mantenim incòlume allò que fem, és molt difícil que se'ns respecti pels altres com nosaltres voldríem i mereixem. (*Molt bé!, en la Minoria de Lliga Catalana.*)

El Sr. ARNAU: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. SERRA I MORET: Demano per parlar.

El Sr. ARNAU: Senyors Diputats: No podem pas ni imaginar que en venir aquesta sobtada convocatòria d'eleccions de caràcter general, pugués haver-hi per part d'una Minoria un sentit tan aferrissat d'oposició en una cosa que jo crec que els homes han de trobar perfectament natural, perquè estem davant de dues eleccions.

Estàvem davant de la convocatòria de les eleccions municipals per a tot Catalunya, i se'ns presenta, de cop i volta, d'una manera inopinada, aquesta convocatòria d'unes eleccions generals a tot Espanya, i no creiem que hi hagi ningú en aquests moments que deixi de reconèixer la importància enorme que té pel futur del nostre país, aquestes eleccions de caràcter general. Nosaltres hem de considerar aquestes eleccions, d'una importància tant o més extraordinària que les mateixes eleccions del 28 de juny, perquè les coses que s'han esdevingut a Espanya després d'aquella data ens fan veure aquest moment difícil de la vida política del nostre país, i cal que el nostre poble tingui l'orientació deguda i hi hagi la propaganda electoral necessària perquè en aquestes eleccions el poble pugui votar amb un veritable coneixement de causa.

Deia el senyor Vallès i Pujals, que la Majoria del Parlament i el Partit que representa, té una mena de por en anar a les eleccions municipals, i això és, jo diria, un punt ben fals. Perquè, ¿qui ha determinat anar a les eleccions municipals? ¿Qui ha fet aquesta Llei que determina que les eleccions muni-

cipals s'han de fer aquí a fi d'any i en l'any present? És, precisament, pel vot unànim de la Majoria d'aquest Parlament. Perquè aquí s'ha retret sempre, com si a Catalunya no hi hagués altre Ajuntament que el de Barcelona. L'Ajuntament de Barcelona tothom comprèn la seva delicada situació, això és veritat; però no hem de creure que l'Ajuntament de Barcelona representi la totalitat dels de Catalunya. Hi han molts Ajuntaments que es troben en un perfecte estat de composició, que realitzen una veritable obra, i que aquests Ajuntaments podrien tenir perfectament la durada necessària, que són els quatre anys pels quals havien estat elegits. ¿I quan fa que duren aquests Ajuntaments? Fa solament dos anys i mig.

Per això, cada vegada que sentim cels llavis dels representants de Lliga Catalana, que l'Esquerra Republicana i la Majoria del Parlament té una basarda a les eleccions municipals, nosaltres no podem comprendre l'argument més que com una espècie d'arma electoral, perquè la consulta al poble hem demostrat a tothora i en tot moment que no ens ha fet cap classe de por. Ja en les eleccions en les quals foren elegits els representants d'aquest primer Parlament de Catalunya, Lliga Catalana, en aquella ocasió, es pensava conquerir l'opinió pública de Catalunya, i vegérem d'una manera clara i determinada, com el poble de Catalunya demostrava aquell sentit liberal i aquell sentit esquerrista que ja li és tradicional.

Retreia el senyor Vallès i Pujals el símil d'aquell estudiant, per comparar-lo amb el nostre Partit. Si la Majoria del nostre Parlament hagués tingut aquesta por que deia a les eleccions municipals de Catalunya, podia molt bé dir que les eleccions municipals es celebrarien en una data molt més llunyana, però en llavis del Govern he sentit a tothora que el seu desig era anar tot el més ràpidament possible a les eleccions municipals de Catalunya, i no hem de desconèixer que estem davant de dues eleccions que tenen un significat divers, que sempre el nostre poble els ha donat. Que ens trobem davant de dos sistemes electorals completíssimament nous, als quals s'ha d'habituar el poble de Catalunya; ens trobem amb un altre fet importantíssim, que és la concessió del vot a la dona.

I amb totes aquestes coses en el seu conjunt, ¿hi ha algú que pugui dir que és possible que el poble de Catalunya està capacitat per anar a unes eleccions consecutives en dos diumenges o de què pugui anar en un diumenge simultàniament a fer les mateixes eleccions? Jo crec que les persones que s'ho mirin amb un esperit d'equanimitat i d'imparcialitat, no consideraran que això sigui una cosa justa.

Cal a tots els Partits la preparació deguda en el Cos electoral. Cal pensar que el Parlament de la República ha estat generós en concedir els drets electorals a la dona, que els hi ha concedit quan tots els altres Parlaments que havia tingut la monarquia els hi havien negat tots els drets i és necessari que la dona es pugui preparar per comprendre el que és la lluita electoral. Tots sabem que a la nostra terra la dona no està preparada ni en general capacitada per a la lluita electoral, fins al punt de què si anéssim a preguntar a les dones si, en realitat, desitgen aquest dret, la immensa majoria d'elles ens contestarien amb la més gran indiferència. Però aquí sabem tots que si a la dona no li interessa aquest vot, hi ha molts-

sims elements que treballen d'una manera subterrània, d'una manera velada, per a preparar la dona amb la finalitat de portar-la a la lluita electoral.

El Sr. VALLS I TABERNER: Obra de ciutadania, per tant.

El Sr. ARNAU: No sé si se'n pot dir obra de ciutadania. El que podem dir és que s'ha fet i es fa d'una manera callada.

El Sr. TRIES DE BES: ¡Ja ho entenem ja, no s'amoïni! (*Rialles.*)

El Sr. ARNAU: I, per tant, cal la preparació deguda i que hi hagi per part del poble el convenciment necessari i la preparació deguda perquè pugui anar a la lluita electoral amb coneixement de causa. I per això jo crec que aquesta confusió que podria portar el fet de què les eleccions se celebressin en dos diumenges consecutius, fóra la negació d'aquesta claredat que nosaltres demanem i d'aquest convenciment que ha de tenir el Cos electoral.

Ha parlat el senyor Vallès i Pujals de l'allargament del mandat de les Comissions gestores. Però, és que la presentació d'aquest Projecte vol dir que es conculca en principi en els seus fonaments la Llei mateixa que ha votat el Parlament? Dintre d'aquestes necessitats que ens han imposat aquestes eleccions generals, el Govern vol anar a aquestes eleccions el més ràpidament possible. I per això parla la Llei de què els Ajuntaments, d'acord amb el que la Llei diu, es constituïran el dia primer de gener; i, en canvi, s'havien convocat les eleccions el dia 12 de novembre, amb la qual cosa els Ajuntaments es constituïrien el dia 1.er de desembre. I això que en el sentir del senyor Vallès i Pujals també representa una conculcació de la Llei perquè s'avençava al que la Llei deia, aleshores no protestava de res.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: ¡Si era tancat el Parlament quan es va dir això!

El Sr. ARNAU: Però en totes les campanyes polítiques que hem llegit en els periòdics no hem vist mai que s'hagi combatut aquest principi, que representaria, segons el seu criteri, la conculcació de la Llei, perquè faria constituir els Ajuntaments un mes abans de la manera com va ésser votada pel Parlament.

(*Entra a la Cambra l'honorable senyor Conseller d'Agricultura i Economia.*)

Vulnerar la Llei! Si en l'esperit ni del Govern ni de la Majoria no ha estat mai aquesta intenció! En l'esperit del Govern i de la Majoria hi ha hagut sempre la màxima bona voluntat i respecte a la Llei. I per això repeteixo que en aquesta hora, forçats per aquestes eleccions de caràcter general que es fan a Espanya, nosaltres anem amb la màxima rapidesa possible a fer aquestes eleccions a fi de què arribat el 1.er de gener es puguin constituir els nostres Ajuntaments. I aquest és el veritable sentit de la Llei, perquè l'essencial de la Llei és el que fa referència al dia de la constitució dels Ajuntaments. Però potser sí que per raó d'aquestes mateixes campanyes electorals era més convenient que les eleccions s'ajornessin per un mes; però precisament aquí s'ha de veure el respecte que el Govern té a la Llei, perquè apura les màximes possibilitats per arribar al compliment fidel i estricte de la Llei votada pel Parlament.

Ha parlat el senyor Vallès i Pujals de què sembla que estem supeditats a Madrid. Tots sabem que Catalunya no té una autonomia total i menys

encara una independència; i essent així, volguent o no volguent estem lligats a la vida de l'Estat Espanyol; i per això si vénen unes eleccions de caràcter general en les quals es juga Espanya un paper importantíssim pel seu esdevenidor, no pot Catalunya deixar de donar a aquestes eleccions la veritadera importància que tenen. I en això diríem que el que hi ha potser són dos intencions d'un partit polític determinat del qual són representants les VV. SS. que tem en realitat unes eleccions de caràcter general.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Nosaltres les volem, i ben aviat!

Altres Sr. DIPUTATS de la Minoria de Lliga Catalana: No, no. Què em de témer!

El Sr. ARNAU: En doneu proves. Perquè per la nostra part, si no hagués vingut aquesta convocatòria de Madrid, les eleccions s'haurien celebrat en el dia que es va dir; però, es necessita un cert temps i forçosament ens veiem obligats a fer que hi hagi una distància prudencial entre unes i altres eleccions.

Nosaltres podríem dir-li al senyor Vallès i Pujals que s'hauria conculcat l'esperit de la Llei si es tractés d'una cosa de la nostra voluntat, si com per exemple, nosaltres haguéssim proposat unes eleccions de Diputats al Parlament de Catalunya, vuit dies abans d'un esdeveniment municipal; i per aquest fet nosaltres haguéssim ajornat les eleccions municipals. Però, repeteixo, que vulguem o no vulguem, nosaltres anem lligats a la vida d'Espanya. I he de dir en aquests moments que nosaltres hem de reconèixer la importància extraordinària que tinguin aquestes eleccions de caràcter general, perquè segons sigui el seu resultat, podríem témer per la sort del nostre Parlament...

El Sr. TRIES DE BES: Això és una imprudència: (*Rumors.*)

El Sr. ARNAU: ...o podria representar un avenç pel nostre Parlament. I temo precisament, no pel partit de les VV. SS., sinó per la gent que us mira amb simpatia de totes les parts d'Espanya, que el fet del vostre triomf no representés la negació de les llibertats de Catalunya.

S'ha demostrat sempre que els interessa molt més el seu partit que Catalunya... (*Rumors i Protestes en la Minoria de Lliga Catalana.*)

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Qui ho ha dit això?

El Sr. ARNAU: Sols diré com han estat les campanyes del seu periòdic en les quals s'ha difamat els homes de la República.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Quan s'han equivocat!

El Sr. ARNAU: Tan sols vull esmentar un exemple: quan l'illustre home públic, ex-Ministre d'Hisenda, Jaume Carner, per una malaltia greu hagué d'abandonar el càrrec, en el vostre periòdic es va tenir el cinisme de posar estampat que quan el senyor Carner va tenir enredada l'Hisenda, se'n va tornar tranquil·lament a casa seva.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Qui ho ha dit això?

El Sr. ARNAU: *La Veu de Catalunya.* (*El senyor Fontbernat diu uns mots que no s'entenen clarament. Rumors. El senyor President reclama ordre.*) Jo crec que un periòdic que representa un

partit que es diu catalanista, no diré que en tot moment hagi de col·laborar a l'obra del Govern que ha facilitat la llibertat de Catalunya, però sí que no havia de desprestigiar a tots els homes de la manera que ho ha fet i posar en entredit aquesta llibertat que a nosaltres ens ha estat atorgada.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Però la Hisenda, com està?

El Sr. ARNAU : Al senyor Vidal i Guardiola li interessien només sempre les coses d'Hisenda.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : No ho cregui, no ; m'interessa tot.

El Sr. PRESIDENT : Senyor Vidal i Guardiola, ja tindrà la V. S. ocasió de fer ús de la paraula.

El Sr. ARNAU : Aquestes paraules que jo he retret en les quals s'alludia al digníssim ex-Ministre d'Hisenda, don Jaume Carner, hem vist que les han dit per tots els altres homes de l'Esquerra, i, precisament, els que han semblat que volien desprestigiar el nostre Parlament han estat els periòdics de les VV. SS. que a tothora i en tot moment han fet tot el possible per a mirar si desprestigiant els homes i l'esperit de l'Esquerra Republicana de Catalunya, desprestigiaven el nostre Parlament. No he de dir jo ja res més respecte d'aquest punt. Jo crec que les paraules que ha pronunciat el senyor Vallès i Pujals en defensa dels seus punts de mira de què aquestes eleccions se celebrassin en dos diumenges seguits o en un diumenge conjuntament, han de fer meditar a tots els homes d'esperit liberal de la Cambra, perquè s'apropen hores decisives per a la vida de Catalunya i per a la vida de la República en les quals tots els homes d'esperit liberal, per matissos distints que puguin tenir, ens trobem completament units per fer cara a aquesta reacció que vol avançar i vol triomfar de tota passada. *(Molt bé, en la Majoria.)*

El Sr. DURAN I VENTOSA : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Serra i Moret.

El Sr. SERRA I MORET : Senyors Diputats : En contestació a aquest projecte de Llei d'ajornament de la data en què han de celebrar-se les eleccions municipals, desitjaria jo intentar col·locar les coses en termes diferents dels que fins ara les veig, perquè discutir un projecte de Llei a base d'argücies electorals, encara que aquest s'hi presti, no em sembla completament lògic. Jo crec que el projecte que s'està discutint és perfectament defensable des de molts altres punts de mira i és també atacable des d'altres punts de mira.

La Minoria de Lliga Catalana ha atacat aquest projecte, tenint raons per fer-ho. A mi em plau molt, des de la meua modesta posició, el fer justícia a tots els sectors de la Cambra — o, almenys, aquest és el meu desig — quan es mouen dintre de termes lògics i quan es defensen les coses que són clarament i positiva defensable.

No és aconsellable que el Parlament acordi l'ajornament d'eleccions, sobretot quan s'ha fet una Llei que ha de tenir caràcter orgànic i de comú acord les Minories d'aquest Parlament ha-

viem assenyalat una data després — com saben el senyor Arnau i el senyor Vallès i Pujals — després d'haver considerat el pro i el contra d'una manera molt extensa de la conveniència de fixar aquesta data.

No crec que sigui aconsellable mai l'ajornar la data de les eleccions, perquè en totes les coses de la vida es necessita que hi hagi un ritme, que la gent s'acostumi a un cert hàbit, a una certa noció de les coses, i és molt natural que si nosaltres establim que els Ajuntaments són renovables per meitat i que els Ajuntaments han de seguir els seus anys econòmics d'acord amb l'any natural, que es doni el temps necessari per a poder celebrar les eleccions, i per tal de poder liquidar les incidències de les mateixes eleccions, i que els Ajuntaments es constitueixin normalment el 1.º de gener si, com està acordat, els anys econòmics han d'anar d'acord amb els anys naturals.

¿Però és que ens trobem avui davant d'una gran quantitat de fets extraordinaris que justifiquen que el Parlament acordi l'ajornament de la data de les eleccions?

Crec jo que objectivament i sense cap apassionament nosaltres podem considerar els motius que tenim per a ajornar les eleccions. En primer lloc, puc dir, pel millor prestigi de la Cambra, que dintre de la Comissió que informa el projecte de Llei Municipal, hi ha per regla general una gran coincidència d'opinió, hi ha un gran to en les discussions i una elevació de mires, que crec, que a tots ens dignifica i ens honora, i que, generalment, no hi ha grans discrepàncies, i que quan va venir el moment de fixar la data de les eleccions municipals, malgrat haver-hi criteris oposats, vàrem arribar a una coincidència, i jo recordo que els senyors de la Lliga Catalana varen arribar a aquesta coincidència, tot i fent remarcar que no seria del seu grat que les eleccions s'ajornessin més enllà del 12 de novembre, i que això varen dir-ho en temps oportú. Tots els que som de la Comissió que informa el projecte municipal podem fer-los aquesta justícia.

Però han vingut circumstàncies extraordinàries, han vingut circumstàncies imprevistes. No estan a la nostra mà ni està al nostre poder el fixar la data de les eleccions generals, les eleccions a les Corts ordinàries o a les Corts espanyoles; hauran de celebrar-se el dia 19 de novembre. Nosaltres no hem escollit ni hem fixat la data. Aquestes eleccions vénen a posar-se en el camí de les eleccions municipals de Catalunya, vénen a interferir tots els nostres projectes i vénen, crec, em sembla a mi sense cap exageració, a contrariar tots els nostres plans, i no els nostre plans electorals, que a aquests no m'hi refereixo per res.

Crec que tots els que hem treballat en aquestes tasques — i em sembla no exagerar la nota — hem treballat amb bona fe i amb una gran altesa de mires i hem pensat, quan fèiem el Projecte de Llei Municipal, que fèiem una obra, sinó perfecta, almenys una obra acceptable, una obra estimable, una obra que havia de produir els seus fruits, que havia d'influir en la vida municipal de Catalunya, que havia de portar-li una nova joventut, una renovació, una mena

d'estímul, i creiem tots de bona fe amb això i hi posàvem la nostra escassa sabiduria. I com que ho hem fet amb tota la bona fe, no seria just que nosaltres que hem treballat amb aquesta altesa de mires ens trobéssim que quan presentem aquesta obra perquè el poble faci el primer assaig, haguem d'anar amb presses, i haguem d'anar sense saber el que hem de dir i haguéssim d'anar també havent de dir al poble dues coses molt distintes i que moltes vegades es contradiuen amb el treball municipal.

Una propaganda electoral, tant si la fem nosaltres com si la fan els nostres adversaris, ha d'ésser tan objectiva com sigui possible, sobretot tan pedagògica com sigui possible. Hem d'ensenyar al poble totes aquelles coses que se li puguin ensenyar, i no podem barrejar gaire els interessos d'una vila o d'una ciutat amb els interessos comuns, amb els interessos generals d'Espanya, que són interessos polítics i que tenen una base i una arrel profundament política; en tant que moltes vegades les obres municipals, tot i essent polítiques, tenen un caràcter profundament administratiu directe i es basen generalment en coses que tothom pot considerar, que tothom pot conèixer i sobre les quals tothom pot opinar. I és molt just que nosaltres donem al poble aquesta oportunitat de considerar els seus propis assumptes sense haver-lo de barrejar amb la política general; que li donem l'oportunitat de saber que té una Llei nova per davant i que són molts més a opinar, perquè també hi ha la complicació de què entren en el dret del sufragi les dones, i que les dones han de demostrar les seves característiques especials respecte la concepció més o menys primària que puguin tenir de la política general i de la política local. En molts casos podria triomfar una candidatura de política general en un lloc allà on hi fracassés una de política municipal que s'avinqués en quant a la base de partit, que fos la mateixa, però que uns defensessin una política municipal determinada i una política de conjunt de la República, que agradés o que no agradés a aquell poble. Per tant, nosaltres hem de donar una oportunitat als electors perquè puguin jutjar perfectament què és el que han de fer en cada una d'aquestes eleccions i no els hem de donar les coses barrejades. Si estés en la nostra mà, per a seguir els preceptes de la Llei, podríem mantenir la data del 12 de novembre, però no està a la nostra mà el fer-ho. Ve el Govern de la República, fixa les eleccions per al dia 19 de novembre i nosaltres ens trobem en la necessitat de fer aquelles eleccions, i les úniques que podem ajornar són les nostres.

I jo crec que la Cambra ha de considerar les raons poderoses que existeixen perquè aquestes eleccions s'ajornin. Jo ja sé que l'Ajuntament de Barcelona necessita com més aviat millor una renovació total; jo sé també que aquestes Comissions gestores no són cap cosa agradable per cap de nosaltres. No crec que hi hagi ningú que pugui dir amb satisfacció que a Catalunya hi ha quatre-cents Ajuntaments que estan actualment governats per Comissions gestores; crec que no hi ha ningú que se'n enorgulleixi i que desitja que quan més aviat millor acabin aquestes Comissions gestores. Però crec que la durada d'aquestes Comissions gestores d'un mes més o d'un mes menys no ha de venir a fer malbé l'obra constructiva que tots plegats amb la bona fe ens hem proposat de fer; i en això podem coincidir tots, perquè

tan útils poden ésser els ensenyaments en matèria municipalista, en matèria d'administració, en matèries objectives clares, que estan en la consideració de tots els veïns, aquells que donin els homes de Lliga Catalana com els que donin els d'Esquerra Republicana de Catalunya, com els que donem la Unió Socialista de Catalunya sobre les coses de fons i de principis que nosaltres hem d'anar a predicar, que nosaltres hem d'anar a estendre i a inculcar als pobles. Hi ha coses directes, objectives, iguals i clares que la gent les tenen a la seva consideració, que les entenen perfectament o que almenys tenen capacitat per a entendre-les i sobre les quals han de resoldre.

Val, doncs, la pena que pel bé del nostre poble, pel bé dels Municipis que han de renovar-se, pel bé de Catalunya, nosaltres pensem que és molt millor separar unes eleccions de les altres. Quan el poble no es trobi en un període de renovació tan profund com l'actual, quan al poble no se li doni una Llei nova, no se li donin instruments nous com ara de sufragi, no se li doni tota una visió de la vida econòmica i política dels Municipis, distinta de la que tenen, com en l'actualitat es fa; quan la gent tingui ja un hàbit, quan hagi comprès aquest ritme que han de seguir els Municipis dintre de la nova vida i de la nova etapa, aleshores aquesta confusió ja no serà tan perjudicial, tan lamentable com fóra avui. La confusió avui fóra una veritable desgràcia. Als pobles se'ls parlarà en nom de certes coses i se'ls faria votar qualsevol altra cosa; se'ls parlaria de política general i moltes vegades votarien coses de política general per interessos privats, de qüestions purament locals, i no és just que nosaltres barrejem els termes de la política general amb la política local i amb la política administrativa dels Municipis.

Crec que aquestes consideracions són prou per a defensar la necessitat del Projecte de Llei. Jo m'atreveixo a creure que una oposició seriosa no pot venir ni d'aquests bancs ni de cap; tots estem d'acord en què no és convenient l'ajornament de dates electorals; tots estem d'acord en què hi ha Municipis que necessiten una renovació total com més aviat possible; tots estem d'acord en les consideracions que es puguin fer respecte a l'oportunitat o no oportunitat d'això, però no hi ha ningú que no pugui estar d'acord en veure que una confusió de lluites, que una confusió de principis i de conceptes, quan el poble està ja prou agitat i prou desorientat per totes les renovacions que se li porten, fóra realment lamentable i fóra un desastre per al nostre país. I si nosaltres volem veure uns Municipis ben administrats i hi volem posar la nostra gent — aquests senyors (*l'orador assenyala els escons de Lliga Catalana*) o nosaltres —, i volem que aquests homes vagin allí, no a fer una política negativa, sinó una política constructiva, que és el que Catalunya necessita, nosaltres hem de tenir lleure per dir-li, per aconsellar-lo, per dirigir-lo si convé, i hem de tenir les coses clares i ben delimitades. Així com quan parlarem de política general, cadascú anirà pel seu cantó i dirà el que li sembli al poble a base dels grans problemes nacionals, quan anirem a parlar de política local parlarem d'allò que més interessa al poble d'una manera directa i immediata. No barregem, doncs, els termes i acceptem aquest Projecte de Llei que a mi em sembla convenient per a Catalunya. (*Molt bé!, en diversos sectors de la Cambra.*)

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Duran i Ventosa.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Senyors Diputats: El meu estimat company senyor Vallès i Pujals, ha exposat ja ben clarament, des del punt de vista de Lliga Catalana, tots els defectes que té aquest Projecte de Llei d'ajornament de les eleccions municipals a Catalunya. Totes les raons que ell ha exposat apreciament el problema des del punt de vista legal, administratiu i pràctic, no han estat contestades en absolut per la representació del Govern en el si de la Comissió, senyor Arnau. El senyor Arnau no ha donat ni la més lleugera raó que expliqués aquestes dificultats d'ordre pràctic que el Govern suposa que existirien perquè les eleccions se celebrassin el 12 de novembre, d'acord amb allò que mana la nostra Llei Municipal. El senyor Arnau s'ha limitat a posar en dubte — cosa curiosa sortida dels bancs de l'Esquerra Republicana de Catalunya — la capacitat del poble català per l'exercici dels drets del sufragi, dubtes que de qualsevol lloc, no d'aquesta Cambra, però de fora, es podien esperar, però que no es podien esperar de qui és un elegit del sufragi català. I el senyor Arnau ha dit també que posava en dubte, gairebé la negava del tot, la capacitat d'aquesta nostra companya electoral que hem de tenir en virtut de les noves Lleis de la República, d'aquesta dona a la qual se li ha donat el vot i sembla que se li hagi fet amb una recança tal que no agrada gens ni mica al senyor Arnau, i potser a altres elements de l'Esquerra Republicana de Catalunya, que no els hi agrada segurament perquè deuen témer que no agradés prou a les dones l'actitud d'aquesta Esquerra Republicana de Catalunya.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Ni la de la Lliga tampoc. (*Rumors.*)

El Sr. DURAN I VENTOSA: Això ja ho veurem. El senyor Arnau ens ha vingut a dir que la dona en general, que el Cos electoral — més generalitzant encara — no estava prou preparat per una empresa tan grossa com la d'aquestes vinents eleccions; aquest mateix poble català, que estava suficientment preparat per a elegir-nos modestament a tots nosaltres, a vosaltres i a nosaltres... De manera que fa nou mesos tenia una capacitat perfecta; en aquests moments s'està posant en dubte la seva capacitat, cosa que ens estranya, amb major motiu en quan el senyor Arnau es limità a parlar de les complicacions que havia de portar en si el fet de què hi hagués unes eleccions el dia 12 de novembre i unes altres el dia 19 de novembre, com si vuit dies haguessin de tenir aquesta influència educativa que el senyor Arnau trobava a faltar en el Cos electoral de Catalunya. Em penso que per aquesta obra d'educació a la quan tan convindria que hi contribuïssim tots, els de l'Esquerra i els de la...

Diversos Srs. DIPUTATS: De la dreta. (*Rialles.*)

El Sr. DURAN I VENTOSA: ...els de la Lliga, no de la dreta, perquè jo no sóc de dreta, (*Rialles.*) els nacionalistes esquerrans i els d'Unió Socialista, tots els sectors de la vida política catalana, en això que convenia molt que hi contribuïssim tots, però al qual no hi contribuïm certament ajornant simplement unes eleccions. No ve de vuit dies.

Més, senyors Diputats, el senyor Serra i Moret ha plantejat la qüestió des d'un altre punt

de vista, que precisament s'assembla una mica a aquell en què jo ja pensava portar la qüestió, no naturalment abundant en les mateixes idees i opinions que el senyor Serra i Moret, però des d'un punt de vista diem-ne essencialment polític. Perquè en discussions d'aquesta naturalesa és molt lògic que els Diputats ens repartim les discussions i els punts d'obrir de cada u, des del propi temperament i des de l'apreciació peculiar que cada u tingui d'aquest problema, i després d'haver-se discutit aquest problema des del punt de vista legal, administratiu i pràctic com magistralment ha fet el nostre estimat amic senyor Vallès i Pujals, modestament és natural que jo parli des d'un punt de vista polític. I des d'aquest punt de vista polític jo declaro que el que ha dit el senyor Serra i Moret mereix quan menys una consideració extraordinària. És un punt de vista que hauria convingut molt que en tot cas hagués sortit del Govern; és el Govern i la Comissió que ens podrien donar raons d'aquesta naturalesa, que no deixa de fer un efecte una mica estrany que la defensa d'un Projecte del Govern amb les úniques raons dignes d'ésser estudiades i apreciades, hagi d'ésser efectuada des d'un banc que no sé en aquest moment si és de l'oposició, però que almenys sembla que ho és. (*Rialles.*)

El que hi ha és que quan el senyor Serra i Moret ens explicava els perills i els inconvenients que té que es barregin en una mateixa campanya les idealitats polítiques de caràcter general i les conveniències localistes que evidentment han d'haver-hi, no podem sortir d'aquestes dificultats enormes en què ens trobem, doncs necessàriament aquesta campanya, amb ajornament o sense ajornament, importa sempre aquesta confusió entre uns i altres interessos. Perquè no hi ha manera. Hauríem de començar per faltar a les nostres Lleis fonamentals, hauríem de començar per faltar a les necessitats de la nostra vida municipal, hauríem de començar per renunciar a l'únic fruit positiu i important de la nostra autonomia que consisteix en la Llei Municipal que el Parlament ha votat; que l'ajornament de les eleccions sigui per vuit dies o per quinze dies segons indicava el senyor Serra i Moret pot parlar tots aquests inconvenients, però en el fons aquests inconvenients seran iguals. Ara pregunto: ¿Si els inconvenients són iguals, si tant té, perquè la campanya es farà involucrant uns i altres interessos, involucrant unes i altres animositats, involucrant unes i altres idealitats contradictòries, confonent el que són idealitats polítiques de caràcter general amb els interessos locals, què hi guayarem amb aquest ajornament d'eleccions municipals? Si de totes maneres s'esdevindrà, què més té que sigui el 12 de novembre, vuit dies abans de les eleccions generals, o el 17 de desembre, quinze dies després d'aquestes eleccions generals, si passarà el mateix?

El Sr. ARNAU: Un mes després.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Quinze dies després de les eleccions generals. Ara jo dic, senyors Diputats, la cosa val la pena de què la tractem amb una certa serietat. Ara dic: No us fa una certa impressió que en els inicis de la nostra autonomia donem aquest exemple de subjecció

dels nostres actes, de supeditació de tota la nostra política, al que s'esdevé fora dels límits de la nostra terra catalana? Pensem que abans aquests casos no podien donar-se mai, perquè no podia succeir mai que coincidissin unes eleccions municipals, provincials i legislatives, perquè era un sol organisme polític el que tenia cura de la convocatòria d'unes i altres. Però ara hem començat una vida autonòmica i Catalunya s'està marcant el camí de la seva pròpia vida, i Catalunya estableix les seves pròpies Lleis i regula la seva vida local, i regula, per consegüent, els moments en què ha d'ésser convocat el poble per a actuar en l'exercici dels seus drets i anar a elegir els seus representants. Però si ja partim d'aquest principi de què totes les nostres Lleis han de tenir sempre, sempre, aquesta condició suspensiva, que seran o no seran tals i quals les dates en què el poble exercirà els seus drets, segons un altre Govern i un altre Govern molt respectable dintre de la seva pròpia esfera, però que no es fica per res en la nostra pròpia vida municipal, que tot quedarà subjecte al que es resolgui per un Poder que ens és aliè, nosaltres comencem per a fer una abstracció dels nostres drets d'autonomia. Jo i tots els nostres companys que hem estat sempre catalanistes i que som per damunt de tot catalanistes — no hem estat mai separatistes — i, per consegüent...

El Sr. FONTBERNAT : Perquè els separatistes rebíem, senyor Duran !

El Sr. TRIES DE BES : Maria Santíssima ! (Rialles.)

El Sr. DURAN I VENTOSA : Aquesta apreciació d'esperit podrà ésser del senyor Fontbernà. Les meves idees, senyor Fontbernà, han estat sempre independents del perill de rebre o de donar.

El Sr. FONTBERNAT : Ja li he dit jo, senyor Duran : rebíem.

El Sr. TRIES DE BES : Què rebíeu ?

El Sr. FONTBERNAT : El senyor Tries de Bes ja ho sap !

El Sr. DURAN I VENTOSA : Nosaltres que no hem estat mai separatistes ens hem fet càrrec de la respectiva esfera d'acció de tots els poders que constitueixen el conjunt d'un Estat ; per consegüent, no vol dir això que hàgim d'anar a pensar que hem de prescindir en absolut d'allò que en la resta d'Espanya es faci ; però hem de pensar sempre i en cada moment que ens subjectem al que lícitament sigui i legítimament correspongui i sigui convenient pels interessos de Catalunya, en si realment aquests interessos estan respectats. I preguntem : ¿Què s'hi va a guanyar i quins avantatges porta el que en aquest cas ja Catalunya abdiqui de les seves pròpies funcions i el Parlament català que voldríem amb la màxima dignitat, amb la màxima magestat, que voldríem que dintre de la seva pròpia esfera d'acció fos sempre consegüent en si mateix i obtingués sempre el respecte de tothom ; què hi guanyaríem en què el Parlament català estigui subjecte a haver d'anar modificant les seves pròpies Lleis segons siguin les disposicions d'un altre Poder ? Té l'autonomia política de Catalunya un perill molt gran que hauríem de tenir sempre present tots els que — molts de vosaltres i tots nosaltres — som catala-

nistes ; i és el de què el catalanisme polític, l'autonomia política, no vol dir pas que ara hagin d'ésser uns els que exerceixin les mateixes funcions que abans exercien i les que exerceixin les persones diferents, ara uns catalans allí on abans no eren necessàriament catalans. El catalanisme polític, l'autonomia política, vol dir un conjunt en el qual hi entren totes les persones, la terra i, sobretot, l'esperit i si nosaltres tenim dret al catalanisme i tenim dret a unes institucions polítiques pròpies, és perquè considerem també que tenim també un esperit propi i unes necessitats pròpies i ens mirem els problemes polítics des d'un punt de vista propi. Però si comencem a renunciar a això i ens donem a la primera dificultat i modifiquem totes les nostres activitats legislatives al compàs del que des de fora se'ns indiqui, nosaltres perdrem molt, no dic ja la nostra dignitat, però sí del prestigi necessari per al manteniment de totes les nostres institucions.

Es parla aquí d'aquestes dificultats que hi han perquè les eleccions es facin el dia 12 de novembre. I quines han estat aquestes dificultats que puguin obligar-nos a aquesta supeditació del nostre sentiment catalanista ? Se n'ha donat alguna ? No se n'ha donat cap, i després vosaltres us ofeneu quan se us diu aquí i fora d'aquí que buscant aquell «qui prodes» que s'ha d'explicar perquè es fan les coses, es busqui això amb derivacions d'un caràcter polític que certament no us afavoreixen en aquesta batalla electoral.

Ja em sembla que ho recordava el senyor Serra i Moret, la Lliga Catalana, des dels primers moments en què es parlà de la data en què es celebrarien les eleccions, va demanar que es fixés en la Llei i que es respectés després, i jo em recordo d'un incident, una mica desagradable per a mi en aquell moment, en què en acabar-se la discussió de la Llei municipal, apremiàvem — no vull fer una al·lusió que l'obligui a fer ús de la paraula — apremiàvem un digne representant del Govern que en aquells moments era el que havia portat la veu en les qüestions d'aquesta naturalesa, i li deiem : Però és ben cert que es faran les eleccions la primera quinzena de novembre ? I aquest benivolgut amic i distinguit adversari no va voler donar la paraula, no va voler assegurar-ho. Potser ja preveia que arribaria un moment en què sortiria la convocatòria d'unes eleccions generals per a Diputats a Corts ! (Rialles.) Aleshores, senyors Diputats, jo, que ho confesso que ho sóc, vaig ésser tractat d'ingenu, perquè se'm deia : «que es estrany que en Duran s'ho prengui així i s'ho cregui». Jo confesso que sí que m'ho vaig creure, jo em creia que davant d'una Llei del Parlament Català en la qual es deia rodonament que les eleccions municipals a tot Catalunya s'efectuarien en la primera quinzena de novembre, no hi hauria poder humà, perquè no n'hi ha cap altre sobre el Parlament de Catalunya, que hagués pogut alterar això, i no obstant ens trobem que sí, que hi ha un altre poder que no es sobrehumà, però que és el poder de la inconseqüència i potser de les conveniències polítiques d'un determinat partit.

El Sr. COMORERA : I els consells de Lliga Catalana perquè es disolgués el Parlament de la República ?

El Sr. DURAN I VENTOSA : Traspasso les

manifestacions del company socialista senyor Comorera, a la representació d'Esquerra Republicana de Catalunya al Govern del senyor Martínez Bàrrios, perquè nosaltres no hi tenim cap representació en aquest Govern. No se si els amics actuals o futurs del senyor Diputat que m'interromp hi tenen alguna participació en aquest Govern. La única cosa que hi ha aquí és la representació d'un antiqüíssim company de les VV. SS. en el Govern de la Generalitat de Catalunya.

El Sr. COMORERA : Llegeixi els consells del senyor Abadal al President de la República.

El Sr. VALLS I TABERNER : Això ho havíem demanat moltes vegades, no ara.

El Sr. DURAN I VENTOSA : Jo prego al meu company que no es deixi arrossegar per l'habilitat del senyor Comorera que tindria un gust especial en què el debat derivés cap a coses completament diferents de les que estem discutint.

El Sr. COMORERA : No, jo no.

El Sr. DURAN I VENTOSA : Precisament nosaltres no tenim l'ànima del senyor President de la República que és qui pot decidir sobre totes aquestes coses. Per tant, no hem de seguir discutint això i hem de prescindir del que es refereixi a la política general espanyola.

Nosaltres buscàvem, i no som nosaltres sols els que ho busquem, qui ho busca es l'opinió catalana que no s'explica el perquè d'aquest ajornament de les eleccions municipals. No s'ho explica perquè ningú es creurà que sigui per les raons que donava el senyor Serra i Moret, perquè si hagués estat per les raons que donava el senyor Serra i Moret, aquestes raons són les que ens hauria indicat el Govern en el preàmbul del seu Projecte de Llei, i en canvi en el seu Projecte de Llei no donava cap d'aquestes raons d'un ordre superior que jo no comparteixo, però que crec perfectament dignes de consideració. I aleshores es diu, ¿per què serà això? L'Esquerra Republicana de Catalunya i el Govern de la Generalitat, govern perfectament homogeni...

El Sr. TRIES DE BÈS : Per ara.

El Sr. DURAN I VENTOSA : ... per ara, d'Esquerra Republicana de Catalunya, no acostumen a fer les coses perquè si, i molt menys les coses electorals; i per consegüent, es diu : si el Govern ha presentat aquest Projecte de Llei i si el Govern que ja tenia com a ressò de l'opinió de l'Esquerra una reserva mental constant de no anar a les eleccions municipals en l'època que deia la Lliga, i s'ha agafat immediatament a aquesta excusa, a aquest pretext de les eleccions generals legislatives, perquè serà? I ara aquí hi ha un camp obert a la imaginació tan gran com volgueu. ¿Es que teníeu por de perdre més principalment encara a les eleccions municipals i temíeu que la pèrdua de les eleccions municipals influiria d'una manera decisiva en les eleccions legislatives que havien de venir després? Aquesta és la idea que està en l'ambient d'una manera més gran.

El Sr. ARNAU : En quin ambient? En el vostre.

El Sr. DURAN I VENTOSA : En el vostre. En el nostre no, perquè vaig a fer una declaració amb permís dels meus companys : que consti que a Lliga Catalana, des d'un punt de vista electoral, la té indiferent el que les eleccions es facin el 12

de novembre o que es facin el 17 de desembre. Jo em guardaré molt bé, senyors Diputats, de fer profecies de cap mena, perquè trobo que és una de les coses més ridícules que un home pot fer, però el que hagi de succeir, succeirà. L'única cosa que crec que és positiva, és que si el poble de Catalunya creu, com tots els senyals hi són en aquest sentit, que ha de condemnar amb els seus vots l'actuació de l'Esquerra Republicana de Catalunya, la condemnarà, i perdreu vosaltres en les eleccions, tan si aquestes són un mes abans com un mes després. Jo, com que tinc una idea diferent de l'educació política d'un poble de la que té el meu benivoludíssim amic senyor Arnau, i crec que el poble de Catalunya encara que de tant en tant desvariegi...

El Sr. ARNAU : Quin concepte del poble de Catalunya!

El Sr. DURAN I VENTOSA : ...normalment té prou aplom i prou coneixement de les coses per a judicar i fallar d'una manera definitiva, nosaltres esperem que, amb aquesta Llei o sense aquesta Llei, fent les eleccions en aquesta data o en una altra, que l'omnipotència de la vostra majoria decideixi, el poble de Catalunya fallarà en contra de l'obra de l'Esquerra Republicana. (*Molt bé, en els escons de Lliga Catalana.*)

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula la Comissió.

El Sr. ARNAU : Poques paraules, perquè hauria de repetir els arguments que ja he manifestat. Ha parlat el senyor Duran i Ventosa de les dificultats d'ordre pràctic. Aqueestes dificultats, crec, que les he exposat i estan tant en el nostre convenciment, com crec que estan en el convenciment de les VV. SS. No he posat dubtes respecte al Cos electoral; he parlat de confusions que poguessin haver-hi, i aquestes confusions en dues eleccions d'aquesta naturalesa i de la importància que tenen, aquesta proximitat podria fer que aquests dubtes realment existissin, i més que més, torno a repetir, amb el vot femení i que, sense voler ofendre per res l'element femení, jo he de dir que en el nostre país les dones no estan aclimatades a les lluites polítiques i que no tenen avui dia en termes generals aquella capacitat que es necessita per tota la lluita política.

El Sr. VALLÈS I PUJALS : Això ho sabrem després que hagin votat.

El Sr. DURAN I VENTOSA : Si voten per a nosaltres, seran molt ben educades.

El Sr. ARNAU : Parlava el senyor Duran i Ventosa, que ja en l'ordre polític espanyol les eleccions no es podrien celebrar mai pròximament les unes amb les altres. Això vol dir que ja el nostre poble ve aclimatat en aquest sentit, i nosaltres volent complir en el màxim possible el compromís de la Llei votada al Parlament, fem allunyar unes eleccions de les altres en un termini que podem dir que és relativament curt, però aquest termini relativament curt és, precisament, per a poder arribar a què el dia 1.er de gener es constitueixin els Ajuntaments de Catalunya.

I això, crec, que ja és més que suficient per a demostrar la bona disposició que hi ha hagut per part del Govern i per part de la Majoria en complir en el màxim possible l'esperit de la nos-

tra Llei. Això ho creiem d'una necessitat tan absoluta, que hi hagi un termini prudencial d'unes eleccions a altres, perquè el poble pugui comprendre el fet d'unes eleccions i el fet de les altres, amb la diferència de matissos que comporta, que nosaltres anem serenament a la lluita, com hi hem anat totes les vegades, amb la confiança, precisament, al contrari d'allò que manifestava el senyor Duran i Ventosa, que el poble de Catalunya ratificarà una vegada més el seu esperit liberal que ha demostrat a tothora i en tots els moments de la seva vida.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vidal i Guardiola.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Senyors Diputats: En consumir el tercer torn en contra d'aquest Projecte no repetiré un sol dels arguments que han fet els meus estimats amics Vallès i Pujals, primer, i Duran i Ventosa després, però, encara que sembli mentida, són tants el punts d'atac que presenta aquest Projecte, que jo puc, sense repetir cap dels arguments, que subscriu, naturalment, amb tota llur integritat, advertir a la Cambra alguns altres aspectes demostratius, al nostre entendre, de quanta és la nostra raó en oposar-nos a aquest Projecte de Llei.

Hem sentit aquí al senyor Arnau, principalment, no em referiré pas a les paraules del senyor Serra i Moret, que ha tractat el problema des d'un altre punt de vista; hem sentit el senyor Arnau voler dir a la Cambra, que la nostra oposició no tenia cap fonament més que uns capricis d'un Partit polític. I jo diré al senyor Arnau que la demostració més clara que aquest Projecte no té, en realitat, més que una finalitat, la d'aprofitar-se d'un atzar vingut de fora, com és el d'una convocatòria imprevista d'eleccions generals, la millor prova que és aquesta l'única finalitat que tenia el Govern en presentar el Projecte, única finalitat que no es dissimula prou — com acaba de dir el meu estimat amic senyor Duran i Ventosa —, no es dissimula prou en el preàmbul perquè les veritables raons no es donen, és la prova que en aquest Projecte de Llei no s'han consignat totes aquelles coses que calia consignar-hi. En part, aquests defectes del Projecte de Llei han estat corregits en la Comissió, però contenen oblits fonamentals, com són: el de no pensar en quina situació es deixava l'Ajuntament de Barcelona, i el de no pensar tampoc, en quina situació es deixava a tots els Ajuntaments regits per Comissions gestores. El primer aspecte, el de no pensar en el que anava a passar a l'Ajuntament de Barcelona, ha estat corregit a la Comissió. Nosaltres agraïm als representants de la Majoria, que hagin acceptat les nostres suggestions en aquesta matèria.

El Sr. CONSELLER de Governació: ¿Em permet? Jo havia anunciat a la V. S., dintre de la Comissió, que aquest Projecte de Llei seria presentat a l'endemà.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Després de les nostres observacions.

El Sr. CONSELLER de Governació: No, senyor; simultàniament.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Bé; de totes maneres accepto aquesta simultaneïtat, però físicament la veig una mica difícil, sobretot tenint una manera més senzilla de fer que les vostres iniciatives anessin davant de les nostres, signant en el Pro-

jecte de Llei les oportunes previsions. Però si no hi eren pel que es refereix a l'Ajuntament de Barcelona, tampoc hi eren — i no hi són encara — en allò que es refereix als Ajuntaments regits per Comissions gestores. No vull complicar ni enfosquir el debat entrant en detalls, perquè això serà cosa de la discussió de cada un dels vots particulars, però és indiscutible que quan es redactà aquest Projecte de Llei no hi havia més que un pensament: «Ja tenim una excusa, per, de moment, ajornar les eleccions municipals. Ben vinguda sigui aquesta excusa; anem a ajornar-les.»

El Sr. ARNAU: Es una suposició de la V. S.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Una suposició que es recolza en l'observació de tots els fets i de tota l'actuació del Govern, i també m'atreveiria a dir, tot i havent-nos acceptat les suggestions referents a l'Ajuntament de Barcelona, de tots els representants de la Majoria en el si de la Comissió que discutí aquest Projecte de Llei. Perquè el nostre estimat amic President de la Comissió, senyor Arnau, em guardarà de mentir si jo recordo aquí que nosaltres ens trobàvem en la Comissió, que tots els Vocals representants de la Majoria anaven allà pensant que la Comissió pròpiament no havia ni d'entrar a discutir aquest Projecte, perquè n'hi havia prou amb què tots diguéssim que si. «S'han d'ajornar les eleccions municipals»; ho diu un Govern, ho diu un Govern comarcalista — parlo en el sentit de l'esplèndida definició del senyor Ruiz i Ponseti — i, per consegüent, dient-ho un Govern comarcalista, ja tots els altres s'hi han de subjectar; els Diputats de la Majoria no hi tenen res a dir, i gairebé ni els de la Minoria tenen tampoc dret a parlar. Aquesta era la tècnica amb què s'anava a la discussió d'aquest Projecte, i jo ho he recordat aquí en el moment en què el senyor Arnau m'ha fet aquesta interrupció.

De manera que s'anava purament i simple a dir: «Ja tenim una excusa, nosaltres l'aprofitem.» ¿Proves?, les que acabo d'aportar. No hi va haver un sol moment en què s'entrés en el detall, en què es pensés: «¿Aquest ajornament, planteja problemes?» No s'hi va pensar. La simultaneïtat del senyor Mestre estaria al seu esperit, i jo la respecto, però la millor manera de demostrar que hi havia pensat, era, en lloc d'un preàmbul que no donava raons, com el senyor Duran i Ventosa ha dit molt clarament, és a dir, que en realitat dona raons a favor dels que opinem que el Projecte no s'hauria d'haver presentat, el Govern podia haver-ne fet un altre en el que s'expressessin, d'una banda, les raons, i d'altra, quins eren els problemes que plantejava, i per quin camí volia el Govern proposar al Parlament la manera de resoldre'ls.

Nosaltres ens hem trobat amb un Projecte coix, coix gairebé de les dues cames, i hem hagut de fer els possibles en la Comissió per a millorar-lo; però aquesta millora, com tantes altres vegades, no li treu el vici substancial, que és el de venir a pertorbar la vida política de Catalunya en seguiment d'orientacions o d'actes que vénen de fora i que, en realitat, com ja els meus companys han dit, no representen de cap manera una obligació ni una conveniència per a Catalunya, i que essent així nosaltres renunciem a alguna cosa que està en el nostre dret i que el Parlament de Catalunya havia de tenir molta cura en no fer-ho.

Limite aquesta intervenció, com dic, per no repetir els arguments adduïts pels senyors Vallès i Pujals i Duran i Ventosa, i em reservo, com dic, per quan es tracti dels vots particulars el donar els arguments que cregui convenients per a defensar aquests vots particulars.

El Sr. CONSELLER de Governació: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: El senyor Conseller de Governació té la paraula.

El Sr. CONSELLER de Governació: Senyors Diputats: S'ha discutit aquí, en tots els seus aspectes, el Projecte de Llei presentat a discussió pel Govern. Precisament nosaltres ens vàrem donar compte ja, quan va venir la inopinada convocatòria d'eleccions per a Diputats a les Corts de la República, de la importància que tenia la modificació que això pogués reportar a la data de les eleccions; hi vàrem concedir tot l'interès; i, pensant-ho amb deteniment, ens vàrem donar compte de què, malgrat tot, era indispensable ajornar la data de les eleccions. El Govern de la Generalitat tenia ja a punt tots els Decrets necessaris a fi que les eleccions tinguessin lloc el 12 de novembre, respectant íntegrament la Llei Municipal, però, en venir el Decret convocant les eleccions generals, ens vàrem trobar amb la gairebé simultaneïtat de les dues eleccions, fet que comportava problemes d'ordre polític i problemes molt interessants d'ordre pràctic. Si aquestes eleccions haguessin estat cosa ja normal en la nostra vida política; si la Llei Municipal no hagués estat modificada essencialment en la forma d'efectuar i portar a terme aquestes eleccions; si s'hagués seguit un mateix sistema entre les eleccions legislatives i les eleccions municipals, era probable que aquest destorb no hauria estat tan considerable. A més de les raons de caràcter polític que ha exposat molt bé el senyor Serra i Moret, raons que també es varen tenir en compte, de què unes eren legislatives i, per tant, eminentment polítiques, i les altres de caràcter administratiu, a més d'aquestes raons, s'ha tingut en compte que es tracta de dos procediments electorals completament diferents, i la manca d'adaptació en particular al sistema electoral que nosaltres anem a instaurar a Catalunya amb la nova Llei Municipal. I aquesta manca d'adaptació fa la cosa més difícil si es té en compte que un nou factor ha d'intervenir en la vida política pública del nostre poble, com és el vot femení. Indiscutiblement, hi han també raons pràctiques en la constitució de les meses electorals, com són les que representen el fet que nosaltres hauríem d'entrar un nombre determinat de ciutadans, almenys dos diumenges consecutius, i un altre altern; i com que, possiblement, s'ha doblat el nombre de meses electorals, això vol dir que el nombre de ciutadans necessaris per a la constitució d'aquestes meses també s'hauria de doblar. I tot això fa que forçosament haguem de pensar en la possibilitat de dificultats d'ordre pràctic, dificultats d'ordre d'adaptació per part d'aquests ciutadans en emprarlos dos diumenges seguits i per dos escrutinis diferents.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Nosaltres estem aquí tots els dies. Bé poden ells estar-hi dos diumenges.

El Sr. CONSELLER de Governació: Senyors Diputats: És molt diferent la nostra situació a la dels altres ciutadans de Catalunya.

Nosaltres tenim obligacions que sabem com les hem contret...

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Es tracta d'una obligació pública.

El Sr. CONSELLER de Governació: Conforme en l'apreciació del senyor Vallès i Pujals; però jo ara parlo en el terreny pràctic, no el terreny teòric.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: És molt considerat el Govern! (*Rialles.*)

El Sr. CONSELLER de Governació: Sí, bastant considerat i principalment, de vegades amb les impertinències, inclús, de les Minories. (*Rumors i protestes.*)

Diversos senyors DIPUTATS de la Minoria de Lliga Catalana: Ara ja no ho és tant! Ah! Molt apropiat!

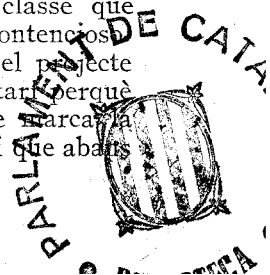
El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Que era per la meua? (*Segueixen els rumors.*)

El Sr. CONSELLER de Governació: No; per altres que es puguin produir. I si he molestat algun senyor Diputat, retiro el que he dit. (*Els rumors continuen.*)

El Sr. PRESIDENT: S'ha entès que era perfectament parlamentària; s'ha dit en termes perfectament reglamentaris.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Ho preguntava per si havia de tenir remordiments de consciència. (*Rialles.*)

El Sr. CONSELLER de Governació: Naturalment, per aquestes dificultats d'ordre pràctic d'aplicació que produïria, evidentment, les dues normes de votació, amb una probable desorientació en tots els sectors, vàrem creure necessari l'ajornament d'aquestes eleccions; però, com és natural, vàrem creure que en tot el possible s'havia de facilitar que els Ajuntaments de Catalunya es constituïssin en la mateixa data que s'havia fixat en la Llei Municipal. Per això teníem de comptar amb una distribució de dates, dates que venien terminantment fixades. Abans del dia 12 de novembre no era possible fer les eleccions municipals, perquè, naturalment, s'havia de comptar amb els trenta dies del període electoral i ja havia transcorregut el termini perquè amb anterioritat es fixés aquest període en vista a la celebració de les eleccions abans del 12 de novembre. I per ajornar les eleccions municipals havíem de tenir en compte en el possible el fet que les Comissions gestores no actuessin més temps que el que actuarien normalment en fer-se les eleccions el 12 de novembre. I nosaltres vàrem aconseguir que, fent les eleccions el 17 de desembre, el dia 1.er de gener la constitució dels Ajuntaments fos respectada. Per tant, les Comissions gestores no continuaran un dia més les seves funcions de Govern i acabaran el mateix temps que haurien acabat en el cas de fer-se les eleccions el dia 12 de novembre. Naturalment, no era possible, fent les eleccions el 17 de desembre, respectar en absolut la data del 1.er de gener en el relatiu als Municipis on hi podien haver protestes de qualsevol classe que s'hagin de resoldre en el Tribunal Contencios administratiu. I d'aquí ve l'art. 2.^{on} del projecte de Llei que dona el termini reglamentari perquè hi hagi l'efectivitat dels terminis que marca la Llei Municipal en complimentar-la, a fi que abans

del 15 de gener estiguin constituïts tots els Ajuntaments, inclús aquells en els quals hi hagin protestes.

I respecte al que ha dit el senyor Vidal i Guardiola, s'ha de tenir en compte el cas de l'Ajuntament de Barcelona, que per la seva importància s'ha reconegut per tots que hi havia necessitat de posar una mesura que no permetés prendre acords d'una transcendència que afectessin a Ajuntaments posteriors.

Per aquestes raons el Govern va fixar l'ajornament de les eleccions; però tingui's en compte que ni per un dia s'ajorna la constitució dels Ajuntaments de Catalunya. Per tant, jo crec, que hi pugui haver cap raó fonamental perquè les Minories no donin aquestes facilitats al Govern de Catalunya per a poder aprovar aquest Projecte en forma que quedin completament deslligades les eleccions polítiques de les eleccions administratives, amb el caire que cada una d'elles té.

El Sr. LLUHÍ: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: El senyor Lluhi té la paraula.

El Sr. LLUHÍ: Senyors Diputats: En nom de la Minoria Nacionalista d'Esquerra, fixaré breument la nostra posició respecte el Projecte de Llei presentat. Serà aquesta vegada, com en totes, criteri d'aquesta Minoria la concisió i la brevetat, perquè creiem que s'ha de procurar donar a l'actuació del Govern de Catalunya una major brevetat en les intervencions.

Aquest Projecte de Llei té dos aspectes: Un que fa referència a l'ajornament de les eleccions; l'altre, que ha estat bastant discutit aquí, fa referència a les limitacions de l'activitat municipal de l'Ajuntament de Barcelona.

En el primer aspecte, ajornament de les eleccions, o sigui modificació de la Llei Municipal catalana, el nostre punt de mira, d'acord amb la nostra ideologia nacionalista, ha d'ésser contrari al Projecte de Llei. Recordo bé — per haver-ne, com alguns dels meus companys, estat actor — els esforços extraordinaris, els esforços gairebé heroics que va ésser necessari fer al Parlament de la República per tal d'obtenir que a la Constitució hi hagués un article com el 21. Buscant el precedent que hi havia en un article semblant a la Constitució de Weimar, més antiautonomista, en la seva Constitució s'assenta el principi que el dret del Reich preval sobre el dels Estats, i aquest principi hi havia interès en què fos proclamat en la Constitució de la República, posant que el dret de l'Estat prevalgués damunt dels drets de les regions autònomes. I va ésser un innegable èxit dels esforços de la representació catalana al Parlament, i un èxit en gran part degut a la tenacitat dels dos Diputats catalans senyors Alomar i Antoni Xirau, en la Comissió de Constitució, el que a la Constitució espanyola hi figurei l'art. 21, que senta el principi que el dret de l'Estat preval sobre les regions autònomes, excepte en allò atribuït a les regions autònomes com a cosa de la seva exclusiva competència, com és l'administració local. I en el moment de donar realitat això, quan encara que l'Estat volgués no podria modificar la data de les eleccions a Catalunya, perquè el dret de Catalunya preval damunt del de l'Estat, som nosaltres els qui per una consideració de política general anem a un ajornament i sentem el precedent — a ju-

dici meu molt equivocat — que per consideracions polítiques i de política general — si fos local seria igual — posem el Parlament en el cas de modificar les disposicions que ell mateix ha dictat. Per tant, per fidelitat a uns principis nacionalistes i, a més, per no sentar un precedent que considerem equivocat i perquè creiem que no hi ha cap raó decisiva per a considerar impossible el manteniment de la data electoral establerta a la Llei catalana, en quant al primer aspecte del Projecte de Llei sentem el nostre punt de mira contrari a l'ajornament de les eleccions municipals.

Hi ha un altre aspecte: L'aspecte de l'art. 2.ª d'aquest Projecte de Llei. L'art. 2.ª d'aquest Projecte de Llei — senyors Diputats no ens enganyem — és una taca infamant posada a l'Ajuntament de Barcelona. Es demana al Parlament que els Diputats de Catalunya, per mitjà d'una Llei, limitin les activitats de l'Ajuntament de Barcelona, per damunt de què la Llei les limita en període electoral. I jo dic: Una mesura d'aquesta naturalesa, una mesura d'aquesta gravetat, que no és funció específica del Parlament el prendre-la, sinó que es podrien prendre aquestes mesures anant a càrrec exclusiu i sota la responsabilitat del Govern de Catalunya, nosaltres podem també prendre-la, però en tal cas és precis que es donin raons molt fortes, i jo no he vist que, d'una manera clara, d'una manera franca i decidida, es donessin aquí raons poderoses que justifiquin l'adopció d'aquesta mesura. Jo, pel respecte degut a l'autonomia municipal, pel respecte degut al Municipi de Barcelona que, en definitiva, és la capitalitat de Catalunya, i també pel respecte degut a les Corporacions públiques catalanes, crec que no podem prendre una mesura d'aquesta naturalesa sense que, per part del Conseller de Governació se'ns digui en quines raons decisives les justifica. Perquè prendre una mesura d'aquesta naturalesa, que, en definitiva, és una taca sobre l'Ajuntament de Barcelona, sense dir clarament en què es recolza i quines raons imprescindibles hi obliguen, jo, com a Diputat de Catalunya, no donaré el meu vot, estant disposat a fer-ho si es diu què hi ha darrera d'això. La seva gravetat està en l'ànim de tots i, evidentment, es posa una taca a l'Ajuntament, incapacitant-lo per administrar de tal manera com si se li posessin dos guàrdies civils al costat. En nom d'aquesta Minoria, doncs, he de requerir el senyor Conseller de Governació perquè digui, d'una manera clara, en què fonamenta una mesura d'aquesta naturalesa; altrament, no trobaria justificat, com a Diputat català, el posar una nota tan infamant damunt l'Ajuntament de Barcelona.

No he de fer més consideracions en nom d'aquesta Minoria, sinó repetir que per la intransigència que tenim en els nostres principis nacionalistes, no podem votar l'ajornament, i tampoc no podem fer-ho perquè no ho trobem justificat per altres motius; l'art. 2.ª és un altre argument també perquè no pòguem votar els altres extrems d'aquesta Llei que avui està a la deliberació de la Cambra. (*Rumors d'aprovació en la Minoria Nacionalista d'Esquerrana.*)

El Sr. DURAN I VENTOSA: Demano la paraula.

El Sr. PRESIDENT: El senyor Duran i Ventosa té la paraula.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Breument, per a rectificar, però procuraré, encara que les meves paraules

les siguin breus, que el seu contingut sigui dens, especialment després de les darreres paraules pronunciades pel senyor Lluhi.

Em referiré, primerament, d'una manera molt lleugera, a l'absència de raons donades pel senyor Conseller de Governació per a fonamentar aquest ajornament general de les eleccions, aquest cubileteig de diumenges que ha fet, com si fos molt diferent que els tres diumenges siguin per un ordre o per un altre. Del que es tracta no és pas de guanyar un diumenge, perquè les eleccions legislatives requeriran dos diumenges i un altre les eleccions municipals.

Necessitàvem que el Govern de la Generalitat expliqués al poble de Catalunya quina diferència hi ha entre que aquest diumenge de les eleccions municipals hagi d'ésser el primer o el darrer, i això no ens ho ha pas explicat, el senyor Conseller de Governació. I no ho ha explicat perquè cal tenir en compte que sempre es necessitaran tres diumenges. En la Llei catalana, que és la que hem de respectar, el primer diumenge era el de les eleccions municipals, i això és el que el Govern de la Generalitat proposa que es traspassi al darrer.

Totes aquestes complicacions hipotètiques que el senyor Conseller de Governació ha posat de manifest d'una manera vaga, ens fa pensar en aquella no història, sinó realitat, d'un amic nostre que diu que està amenaçat d'una intervenció quirúrgica. Li diu el metge que s'haurà d'operar i li fixa una data, però, ara perquè està refredat, ara perquè té uns dolors intestinals o per altres causes, aprofita totes les ocasions per anar ajornant el moment temut de la intervenció quirúrgica. I això és el que li passa al Govern de la Generalitat de Catalunya: Que està amenaçat d'aquesta intervenció quirúrgica, que és la presentació davant del poble de Catalunya, i procura anar ajornant tot el possible els efectes d'aquesta operació. Aquest és el cas, i per això jo dic que aquestes complicacions tan hipotètiques a què el senyor Conseller de Governació feia referència, no tenen cap valor; perquè si entréssim en l'examen d'aquests punts de mira ens trobaríem que a canvi d'aquestes que no existeixen hi ha una sèrie de complicacions a conseqüència de voler barrejar les coses, com la tramitació de tots els recursos que hagin de venir per a poder enquadrar dintre del termini específicament breu que hi ha d'haver des del 17 de desembre fins el 1.er de gener.

Per una banda, compreneu que necessàriament — llevat de quedar molt malament davant del poble de Catalunya — els Ajuntaments s'han de constituir el 1.er de gener; per altra banda, no podeu evitar la possibilitat que hi hagi recursos, i aquí sí que us creeu una sèrie de complicacions per arribar a què es puguin tramitar aquests recursos i al mateix temps es puguin constituir els Ajuntaments el dia 1.er de gener, per la qual cosa heu hagut de dir que — i no crec que en cap Llei del món hi hagi constatat — «si hi ha recursos, els Ajuntaments es constituïran quan aquests recursos hagin estat ja definitivament resolts». Quan totes les Lleis del món fixen dates determinades, precises i categòriques per a la constitució de les respectives corporacions municipals, ¿per què dir que serà un cop s'hagin resolt aquests

recursos? És una font de dificultats que no sabem qui haurà de resoldre-les, però que ja preveig que desgraciadament donarà lloc a algunes interpellacions en aquest Parlament, en les quals haurà de respondre, si encara és Conseller de Governació, el nostre bon amic el senyor Mestres.

Però tot això té una importància relativa comparat amb el problema que ha plantejat el senyor Lluhi i Vallescà. El senyor Lluhi i Vallescà ha plantejat un problema — no crec que amb mala intenció —, però ens ha vingut a dir que l'havíem esquivat o no n'havíem parlat. És que aquesta Minoria pensava plantejar aquest mateix problema amb motiu d'un vot particular que hi ha presentat i que fa referència al cas de l'Ajuntament de Barcelona.

El Sr. LLUHÍ I VALLESCA: Em permet, senyor Duran? Jo ho he plantejat, i estic admirat que no se'm contestés per part del Conseller de Governació.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Perfectament; no, no, està bé. Precisament el recollir la intervenció del senyor Lluhi i Vallescà era per a sumar-me també al seu prec de què el senyor Conseller de Governació en representació del Govern de la Generalitat de Catalunya, ens digui d'una manera clara, precisa i categòrica el per què d'aquestes mesures atemptatòries, evidentment, a l'esfera doctrinal de l'autonomia municipal, però que potser, donades les exigències molt justificades de l'opinió pública, sigui indispensable; però tot això és necessari que ho digui aquell que té la direcció de la cosa pública, aquell que té el coneixement de tot el que ha succeït en aquest problema, aquell que ha de tenir també la responsabilitat de les propostes que faci el Parlament de Catalunya, perquè nosaltres no podem anar a votar certament una mesura vexatòria per a una corporació municipal catalana sense que aquell que la proposi ens digui el per què, perquè no resulti després — i no voldríem fer a manifestacions externes no oficials — que tot sovint es ve a parlar d'aquest assumpte cabdal que ha donat lloc a aquests disgustos, i per una banda, de paraules molt altes, s'ha vingut a donar la raó a aquells titllats per l'opinió pública, i per altra banda s'ha pretès marcar la responsabilitat d'aquells que varen votar contra aquell acord funestíssim que excità la indignació de tot el poble de Barcelona. (*Molt bé!, en la Minoria de Lliga Catalana.*) I això convé molt que aquí les VV. SS., que representen el President de la Generalitat, que és qui ha parlat en aquest sentit, posant «una de cal y otra de arena», una cosa amarga i una altra de dolça, per a poder anar acontentant els uns i els altres, ens digui clarament per què condemna l'Ajuntament de Barcelona. Aleshores pot ésser justificat això que proposa aquí? És que vol salvar aquells que poden resultar una mica malament o molt malament del que hagi succeït a l'Ajuntament de Barcelona? Aleshores, el vostre representat ja no té el dret de parlar a fora en el sentit en què ha parlat altres vegades. (*Molt bé!, en la Minoria de Lliga Catalana.*) I aleshores el Govern de la Generalitat, que vol dir igual que el senyor honorable President de la Generalitat com si fos aquí... (*Rumors en la Majoria.*)

El Sr. CONSELLER de Governació: No, els responsables som nosaltres.

El Sr. DURAN I VENTOSA: No, el responsable és el President de la Generalitat. Vosaltres sou els seus procuradors, exclusivament. (*Aprovació en la Minoria de Lliga Catalana.*)

El Sr. CONSELLER de Governació: No admeto aquesta teoria. Jo sóc responsable dels seus actes. (*Rumors en alguns escons de les oposicions.*)

El Sr. DURAN I VENTOSA: Vosaltres sou delegats, no responeu; vosaltres haveu de respondre les coses que nosaltres preguntem. Només en aquest sentit sou responsables. (*Rumors en la Majoria.*)

El Sr. CONSELLER de Governació: I dels actes de govern, en absolut. (*Rumors en la Minoria de Lliga Catalana.*)

Un Sr. DIPUTAT de Lliga Catalana: No acceptem aquesta teoria.

El Sr. CONSELLER de Governació: ¿Com s'entén?

El Sr. VENTOSA I CALVELL: ¿Que preteneu que sigui irresponsable? (*Rumors en la Majoria.*)

El Sr. PRESIDENT: Segueixi, senyor Duran i Ventosa, ja tindrà ocasió...

El Sr. DURAN I VENTOSA: Prou que en tindrem d'ocasió, perquè després d'aquesta discussió vindrà la del vot particular i es tractarà més extensament d'aquest tema interessantíssim. El que he de recollir, només per acabar, és que aquesta és una raó de més perquè no s'ajornin les eleccions municipals; perquè en aquest problema de si l'Ajuntament de Barcelona té culpa o no té culpa, de si a l'Ajuntament de Barcelona tenen la culpa els blancs com els negres o els de color de gos com fuig (*Rialles.*), a veure qui és que té la responsabilitat i qui n'ha de respondre davant del poble de Catalunya, no és l'honorable President de la Generalitat qui ha de decidir-ho, qui ha de dir-ho és el poble de Barcelona i, per consegüent, tot retard en sotmetre al veredict superior i sagrat del poble de Barcelona la decisió sobre la conducta de l'Ajuntament i de tots els components d'aquest Ajuntament, tot retard en això, és una mesura antidemocràtica i una mesura antibarcelonina; i nosaltres, que som la representació del poble de Catalunya aquí congregat, no podem consentir el que aquí es vingui a fer un greuge tan gran a l'Ajuntament de Barcelona sense motiu especial, i en el moment en què hi hagi aquest dubte, qui ho ha de resoldre d'una manera definitiva és el poble, i vosaltres teniu l'obligació d'obrir les portes al poble perquè decideixi amb la seva suprema autoritat. (*Aplaudiments en la Minoria de Lliga Catalana.*)

El Sr. CONSELLER de Governació: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Governació.

El Sr. CONSELLER de Governació: Sembla, evidentment, un cas inconcebible el que es presenta en aquests moments. Es demanen raons que estan en l'ànim de tothom i que en un moment donat sembla únicament i exclusivament que les hagi de donar el Govern. La pregunta sortida d'altres llavis i d'altres bancs, tant en un cas com en altre, l'hauria considerat completament raonable; però els amics que

han parlat primer, l'amic Lluhi, que en el seu òrgan de premsa, *L'Opinió*, s'han fet campanyes demanant àdhuc la dissolució de l'Ajuntament de Barcelona...

El Sr. LLUHÍ: Ho mantenim.

Els Srs. DIPUTATS de la Minoria Nacionalista Esquerrana: Ho mantenim, ho mantenim!

El Sr. CONSELLER de Governació: ... que ha viscut la gestió interior de l'Ajuntament de Barcelona, potser té prou motius per a considerar que això encara és fluix, perquè demanava àdhuc la dissolució de l'Ajuntament de Barcelona.

En quant al senyor Duran, encara la posició jo crec que és molt més difícil de sostenir, perquè precisament abans el senyor Vidal i Guardiola volia passar al davant per dir que havia sigut ell qui havia presentat aquest Projecte.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Però la V. S. no m'ha deixat acabar. Em referia a la preferència.

El Sr. CONSELLER de Governació: La preferència, no; la simultaneïtat i, per tant, la posició és també difícil perquè venir amb aquests escarafalls de voler dir que ells no volen posar a la vindicta pública una institució com l'Ajuntament de Barcelona i després resultarà que des de la premsa també fan els possibles perquè entre tots hi porten la seva col·laboració en aquesta feina de desautoritzar l'Ajuntament de Barcelona; la veritat és aquesta. Sembla que d'això se'n volgués treure una arma política. Jo voldria que aquí, precisament per aquest respecte a l'autonomia municipal, no es discutís l'Ajuntament de Barcelona per res.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Feu eleccions.

El Sr. CONSELLER de Governació: Farem eleccions, senyor Duran i Ventosa, perquè sembla que la V. S. tingui por d'anar a unes eleccions generals!

El Sr. DURAN I VENTOSA: No, no.

El Sr. VALLS I TABERNER: Si ho haveu dit vosaltres!

El Sr. CONSELLER de Governació: Al cap d'avall és una diferència d'un mes. Sembla que les eleccions generals ja donaran la pauta ben marcada, i tingui la V. S. la seguretat...

El Sr. DURAN I VENTOSA: Això és un altre problema.

El Sr. CONSELLER de Governació: Quans els convé a les VV. SS. és un problema i quan els hi convé és un altre problema i els hi donen un caire completament diferent. (*Rumors en la Minoria de Lliga Catalana; diversos senyors Diputats de l'esmentada Minoria interrompen. La Presidència imposa ordre.*)

El Sr. PRESIDENT: Les interrupcions no són parlamentàries.

El Sr. CONSELLER de Governació: S'ha de tenir en compte que les VV. SS. trepitgen un terreny completament fals i el que diuen ara, el que afirmen en aquests moments, diuen que no ho han dit abans, diuen que era un altre problema. Això és una forma com una altra d'eludir les qüestions de què parlem.

Ara bé, amic Lluhi, o la V. S... (*Rialles.*)

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Està millor això.

El Sr. LLUHÍ: Em pòt dit amic.

El Sr. PRESIDENT: L'amistat no està renyida amb la senyoria. (*Rialles.*)

El Sr. CONSELLER de Governació: Les coses també seran simultànies. És evident que les VV. SS., que han seguit més d'aprop l'Ajuntament de Barcelona saben justicadament que va arribar un moment en què per no ésser possible — no vull inmiscuir-me en la política municipal de Barcelona, que respecto en tota la seva integritat—, que no essent possible el comanament de la ciutat per les dificultats de trobar una majoria de govern que fes eficient el govern de la mateixa, es va plantejar en aquells moments una divisió, en aquells moments en què ocupaven els llocs de govern i de responsabilitat i es va haver de cercar una solució a l'Ajuntament de Barcelona que permetés, naturalment, salvar aquestes dificultats, però d'una forma automàtica. Ja saben les VV. SS. també que aquesta fórmula automàtica vol dir que quan no hi ha una majoria política en un Ajuntament, una majoria política ben estructurada, es mata en si la possible normalització de la vida municipal. No hi havia més que dues coses a fer: el que en absolut proposaven en altres temps i ara ha dit que ho mantenen les VV. SS. de dissolució de l'Ajuntament o d'una Comissió gestora, o arribar a unes eleccions immediates.

Però nosaltres que creiem que el primer Ajuntament republicà de Barcelona no havia de morir per dissolució ni ho consideràvem prudent en una ciutat de la importància de Barcelona, respectant precisament la consideració d'aquest Ajuntament i l'autonomia d'aquest mateix Ajuntament, de cap manera podia sortir d'aquest Banc un Projecte de dissolució de l'Ajuntament de Barcelona.

I en quan a les eleccions per Barcelona, solament es criteri del Govern que les eleccions han d'ésser generals en tots els Municipis de Catalunya. Exposat aquí el criteri del Govern, ben aclarit en aquest sentit, no queda altra possibilitat que anar a les eleccions en un termini el més breu possible i per això es despectà el 12 de novembre que ja hi era. Ha vingut aquest destorb ja documentat i explicat prou en aquest Parlament i, per tant, el Govern es veu obligat a posar certes mesures, no diré vexatòries, però sí mesures que permetin passar aquest temps fins arribar al moment de la constitució del nou Ajuntament. Jo agrairé que en totes les discussions que es portin aquí sobre l'Ajuntament de Barcelona tinguin ben present — naturalment que els senyors Diputats tenen el perfecte dret de parlar de tot el que vulguin en aquest sentit —, de no inmiscuir-se en la política municipal de Barcelona. Crec que tots hi guayarem i l'altura del Parlament també.

El Sr. LLUHÍ: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Lluhi.

El Sr. LLUHÍ: La posició que ha pres el meu amic, el senyor Conseller de Governació, té dos aspectes: Al final demana que no parlem de l'Ajuntament de Barcelona. Això és molt greu, això és molt greu, perquè deixa surant totes les possibilitats. I l'altre aspecte és no entrar en el fons de la qüestió plantejada, i, per tant, m'obligarà la V. S. a ésser més precís i a ésser en el que jo pugui més detallat. Ens ha volgut tirar en cara campanyes que havíem fet en *L'Opinió*; les mantenim íntegrament, perquè molta

part de l'evolució soferta per l'Ajuntament de Barcelona és deguda a la nostra iniciativa. Ha reconegut el senyor Conseller de Governació que coneixia sobradament aquesta qüestió, perquè figurava en els organismes directius del partit dels quals formàvem llavors nosaltres part. La constitució automàtica va ésser una solució a la qual es va arribar davant de la impossibilitat de funcionar l'Ajuntament de Barcelona amb una majoria que pogués respondre de la seva actuació. Ara bé, hi havia quelcom més que això, senyor Mestres, hi havia el temor, dit públicament, exposat pel que aleshores era cap de la Majoria d'Esquerra Republicana de l'Ajuntament, que vingués un testament municipal. En mig d'aquest fraccionament en què havien arribat les forces de l'Ajuntament de Barcelona, hi havia el temor que el primer Ajuntament republicà de Barcelona fes un testament municipal de tan tradicional memòria en els Ajuntaments de Barcelona en temps de la monarquia, i es va anar a la constitució automàtica de l'Ajuntament i *L'Opinió* llavors tot i defensant aquesta constitució automàtica, deia: eleccions immediates. I aquest va ésser l'acord del propi Ajuntament de Barcelona. A les causes no hi hem d'entrar per res; les eleccions no es varen fer, malauradament, i així s'ha anat visquent fins el 23 de setembre en què hi va haver una sessió municipal en la qual varen passar uns fets. ¿És que aquests fets que la vostra senyoria coneix tenen prou gravetat en si mateix per justificar aquesta mesura? Perquè el dilema és ben clar: o no hi ha lloc a la justificació d'aquestes mesures o aquesta mida queda justificada pel que va succeir en la sessió del 23 de setembre. Ara pregunto: ¿Quina autoritat moral té la V. S., home que s'assenta en aquest banc formant part del partit d'Esquerra Republicana de Catalunya, home que és membre del directori del mateix partit, per a fonamentar una mesura greu, una mesura vexatòria, una mesura inflamant, contra l'Ajuntament de Barcelona, si segons l'actuació de V. S. en aquest partit, en aquesta sessió municipal del 23 de setembre no va passar res extraordinari, si ni tan sols hi va haver-hi indisciplina? (*Rumors en la Majoria.*) Jo el que dic a V. S. és que no es pot, per respecte al prestigi del poder públic català, demanar al Parlament de Catalunya que agafi la complicitat en una obra que ha d'ésser de responsabilitat del Govern; i dic més, un Govern de Catalunya, si creu que en la sessió del 23 de setembre va passar quelcom que fes impossible la continuació, no ja normal, sinó automàtica de l'Ajuntament de Barcelona, la mesura que havia de prendre, afrontant-ne la responsabilitat, era la seva dissolució, era la seva suspensió, agafant el Govern de Catalunya la responsabilitat; però, a més de no haver fet això, és molt més greu el que heu fet ara, perquè veniu a demanar als Diputats de Catalunya que prenguem sobre nosaltres la responsabilitat d'una mesura que afecta evidentment a la moralitat de l'Ajuntament de Barcelona i que no representa res més que dir: l'Ajuntament de Barcelona està incapacitat per administrar com un Ajuntament automàtic. És un Ajuntament el de Barcelona que de fet el convertim en Comissió gestora. I això, per què, per què aquesta excepció? Senyor Conseller de Governació,

el problema és greu i jo el situo en els punts de vista essencials següents: la mesura que demana al Parlament de Catalunya és un funest precedent. Voleu que el Parlament de Catalunya us sigui còmplice de la vostra actitud de posar una nota infamant a l'actual Ajuntament de Barcelona i que tots els Diputats de Catalunya, molts d'ells forans que no coneixen la vida íntima de l'Ajuntament de Barcelona, agafin la responsabilitat de dir que aquest Ajuntament de Barcelona, de la capital de Catalunya, és un Ajuntament que ha de viure lligat de mans i peus fins que vingui a ésser substituït. Aquesta mesura severa, aquesta mesura dura, que demaneu al Parlament de Catalunya, s'havia de justificar molt, però la vostra posició difícil està en que no la podeu justificar, perquè el que demaneu al Parlament de Catalunya és una cosa greu. Una mesura senzilla i una mesura imprescindible que havíeu de prendre, com a homes de partit, no la vàreu prendre; vàreu amagar el problema i vàreu sostenir que aquella nit no hi havia hagut indisciplina en la sessió de l'Ajuntament. I és en la sessió del 23 de setembre de què us parlo la que va prendre l'acord que l'anterior cap del Consell va presentar al *Bulletí Oficial de la Generalitat* en una data immediata: un Projecte de Llei fent que ni la pròxima sessió municipal de l'Ajuntament de Barcelona es pugui celebrar sense estar dintre d'aquest període electoral, fent aquesta excepció tan sols per a Barcelona. I en venir aquí el nou Govern, i presentar aquest projecte de Llei, el sustancial de la Llei que havia vingut per l'anterior Govern, l'incorpora a aquest dictament, imposant a l'Ajuntament de Barcelona, en l'article segon d'aquest Projecte, la mateixa limitació que es demanava aleshores.

Jo us dic que les coses de partit tenen una importància, i que quan s'és un Govern de partit s'ha de prendre la responsabilitat respecte d'aquest partit. Vosaltres podíeu suspendre l'Ajuntament de Barcelona; havíeu de fer-ho. Però, ara, a tot el Parlament de Catalunya, que ja no és una cosa de partit, demanar-li que prengui una mida d'aquesta naturalesa contra l'Ajuntament de Barcelona, no hi teniu dret ni teniu autoritat moral per a fer-ho. (*Molt bé, en la Minoria Nacionalista Esquerrana.*)

El Sr. CONSELLER de Governació: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Governació.

El Sr. CONSELLER de Governació: M'estranya, senyor Lluhi, que la V. S., trobant motius suficients per a dissoldre l'Ajuntament de Barcelona amb anterioritat a la data que ha esmentat, resulti després que no trobi motius suficients per a posar merament unes limitacions a aquest Ajuntament. Però hi ha més. Alguns companys de la seva Minoria, quan al si de la Comissió es va plantejar aquest aspecte, no varen demostrar la seva disconformitat. Però, encara hi ha més. El Govern de la Generalitat de Catalunya no pot mai, de cap de les maneres, actuar com a Partit. Ha dit la V. S. que, com a partit, havíem de prendre la resolució, precisament, de dissoldre l'Ajuntament.

El Sr. LLUHÍ: No he dit res d'això...

El Sr. CONSELLER de Governació: Jo he

apuntat aquestes paraules, no sé si ara es volen tergiversar.

El Sr. LLUHÍ: No es vol tergiversar res.

El Sr. CONSELLER de Governació: Ha dit que, com a partit, havíem de prendre la determinació de dissoldre l'Ajuntament de Barcelona, i jo dic que de cap de les maneres el Govern de la Generalitat pot actuar com a partit; és Govern de la Generalitat, i, precisament, en els seus actes ha de mirar de posar-hi totes les suavitats i pensar-s'hi molt bans de portar-los a terme. Jo crec, precisament, que la determinació que la V. S. indicava és molt més violenta, és molt més enèrgica, molt més radical i molt més difícil d'explicar, perquè les VV. SS. també ens haurien demanat responsabilitat, en aquest aspecte, per aquest acte, per aquesta resolució molt més vexant que la que es pren ara amb l'Ajuntament de Barcelona, i, per tant, també el Parlament de Catalunya havia de donar la seva conformitat a aquell acte, perquè si el Parlament demostrava la seva disconformitat, nosaltres havíem d'abandonar aquests bancs.

(*Ocupa la Presidència el Vice-president primer, senyor Serra i Hünter.*)

No és un problema diferent; és igual, és idèntic. Aquests esmicolaments que a la V. S. li donaven motiu per a proposar abans la dissolució de l'Ajuntament de Barcelona, es varen produir encara amb més energia en la sessió que la V. S. esmenta, i, naturalment, encara la cosa ve més refermada per a imposar una sanció que nosaltres no la considerem vexant de cap de les maneres, i que considerem que és iniciativa de tots plegats, potser de tots els estaments polítics que formen l'Ajuntament de Barcelona, que implícitament ens ho han demanat pels seus òrgans d'opinió. I el Govern en aquest extrem no fa més que recollir l'expressió col·lectiva del sentiment polític d'un poble.

El Sr. PRESIDENT: Queda closa la discussió de totalitat d'aquest Projecte de Llei. Es procedirà a la lectura d'un vot particular.

(*El senyor Secretari llegeix el següent vot particular:*)

«El Parlament estima que no hi ha lloc a ajornar la data en què s'han de celebrar les eleccions municipals i aquella en què s'han de constituir els nous Ajuntaments i que s'ha de complir el precepte de l'art. 5.º de la Llei de l'11 d'agost d'aquest any.

Palau del Parlament, 11 d'octubre del 1933. — Vallès i Pujals, Vidal i Guardiola i Rovira i Roure.»

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vallès i Pujals.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Hauria desitjat, acatant sempre, però les decisions de la Presidència, que aquest debat s'hagués ajornat per a un altre dia, perquè comprendrà tota la Cambra el cansament que produeix el tractar d'una mateixa matèria durant les hores que portem invertides en aquesta discussió. De totes maneres, si no hi ha possibilitat de fer això, repeteixo que estic a la disposició de la Presidència.

Es clar que aquest vot particular que m'he aixecat en aquest instant a defensar ve comprès en l'argumentació que s'ha exposat en la discussió de totalitat que ha acabat en aquest moment. En aquest vot particular es diu que no hi ha motiu, que el Parlament no veu fonament per a acordar el que proposa el dictamen, ho sigui l'ajornament de les eleccions municipals. Per tant, repetixo, aquest vot particular ve a ésser la deducció de la discussió de totalitat que hi ha hagut. Comprendrà, doncs, la Cambra que no m'hagi d'estendre en llargues consideracions, i que, donant per reproduït tot el que hem dit nosaltres en aquesta discussió de totalitat, faci una mera manifestació en el sentit següent:

Nosaltres mantenim una vegada més que ni per part del digne President de la Comissió, ni per part del no menys digne senyor Conseller de Governació, no s'han exposat raons fonamentals, raons justificades que abonin aquest ajornament de les eleccions que es proposa en aquest dictamen. El senyor President de la Comissió ens parlava de la importància de les eleccions legislatives, ens parlava del vot de la dona, ens parlava de les dificultats de la propaganda, de totes aquestes coses que ja s'ha demostrat aquí que cap d'elles constituïa un motiu fonamental i suficient per anar a l'ajornament de les eleccions. Però jo vull dir més, i és que si realment fos certa la posició en què s'han col·locat el Govern i la majoria de la Comissió, o sigui, si realment hi hagués un motiu per a ajornar les eleccions, aquest motiu havia d'haver portat al Govern i a la majoria de la Comissió, a fer un ajornament més definitiu, més decisiu que aquest que es proposa. Jo vull sentar aquest dilema que em sembla que no té sortida: o no s'ha d'acordar ajornar les eleccions, o si hi havia un motiu tan fonamental, l'ajornament havia d'ésser molt més llarg. Ho ha dit molt bé el senyor Duran i Ventosa; les complicacions que es preveuen i que tan espanten al Govern i a la Majoria, jo vull dir que aquestes complicacions són més grosses amb l'ajornament que ara es proposa.

Jo vull dir, per no allargar considerablement aquesta part de la meva intervenció, que el dictamen diu, com ja feia notar el senyor Duran i Ventosa que les Corporacions municipals es constituïran el 1.^r de gener, però que en aquelles on hi hagin hagut reclamacions o recursos, es constituïran quan aquestes reclamacions o recursos estiguin resolts, a més trigar el 15 de gener. Jo vull dir a la Cambra que en els Ajuntaments en les eleccions dels quals hi hagi una reclamació o un recurs, és absolutament, és materialment, és físicament impossible que aquests recursos estiguin resolts el 15 de gener. I aquesta demostració es fa amb la Llei a la mà i simplement fent un petit recompte de dates. Precisament quan a la Comissió dictaminadora de la Llei Municipal nosaltres vàrem articular tot aquest capítol de les reclamacions i recursos, tinguérem una gran cura en assenyalar totes les dates de manera que vinguessin compreses entre el període que, segons la Llei, hi havia d'haver entre les eleccions i la constitució de l'Ajuntament, o sigui, un període de quaranta-cinc dies, celebrades les eleccions

municipals. Celebrant-se dintre de la primera quinzena de novembre, per tant, com a màxim el 15 de novembre, fins a la constitució dels Ajuntaments, que estava assenyalada pel 1.^r de gener, hi havia un mes i mig, hi havien quaranta-cinc dies, i nosaltres en establir la tramitació del recurs contencioso-administratiu, mitjançant el qual s'han de resoldre les reclamacions i recursos — quan n'hi hagin — contra les eleccions, tinguérem en compte aquest període de quaranta-cinc dies, i escursant aquest període es fa materialment impossible que les reclamacions i recursos puguin resoldre's.

Al senyor Conseller de Governació li sembla que amb aquest període, fins al 15 de gener, es poden resoldre aquestes reclamacions, i jo li vull demostrar que no. Les eleccions se celebraran, si s'aprova aquest dictamen, el 17 de desembre. L'escrutini es farà el dijous següent, dia 21. El termini que dona la Llei Municipal per a interposar les reclamacions i recursos és de cinc dies; per tant, 26 de desembre. D'aquests recursos el Tribunal Contencioso-Administratiu n'ha de publicar una llista que, a a vegada, és l'emplaçament de tots els recurrents i de tots els recorreguts perquè compareguin davant del Tribunal, i publicar la llista al *Butlletí Oficial*, i per bé que la Llei no tingui donat un termini per a fer-ho, crec que si dic que s'ha de trigar tres dies, quasi és impossible fer-ho. Som ja al 29 de desembre. En aquest anunci que es publica al *Butlletí Oficial* s'han d'assenyalar cinc dies perquè compareguin davant del Tribunal les parts a sostenir el recurs; estem, per tant, al 3 de gener. Tot això comptant com a hàbils els dies de festa. Aleshores diu la Llei que en els recursos que en formular-se s'hagi proposat prova, el Tribunal obrirà un període de prova no inferior a deu dies, i suposant que el mateix 3 de gener, en què acaba el termini de cinc dies, es fes ja l'obertura de prova — que és absolutament impossible —, suposant que en el mateix dia es fes l'obertura del període de prova, ja estem al 13 de gener, i el dia 15 s'han de constituir, com a termini màxim, els Ajuntaments, i aleshores encara s'ha de fer que el Tribunal assenyali dia per la vista, que se celebri la vista, que es dicti la sentència i que aquesta es publiqui al *Butlletí Oficial*. Diguin el senyor Conseller de Governació i els senyors Diputats, si és materialment possible que això es pugui fer.

De manera que la pertorbació que produirà aquest Projecte de Llei — jo vull cridar l'atenció del senyor Conseller de Governació i dels senyors Diputats sobre aquest fet — serà, o bé que s'hauran de constituir el 15 de gener aquells Ajuntaments en què hi hagin hagut reclamacions sense que s'hagin resolt, o bé que no es podran constituir aquell dia i que la data de constitució quedarà ajornada indefinidament. Diguin el senyor Conseller de Governació si això no és una pertorbació fonamental, si no és una pertorbació de la vida dels Municipis i si això, àdhuc, no posa en mans d'un Partit, jo no vull esmentar-ne cap, que, mitjançant fer reclamacions contra les eleccions de gairebé tots els pobles, ajornés indefinidament la constitució d'aquests Ajuntaments, o els faci constituir sense que s'hagin resolt els recursos, perquè si arribem a aquest darrer extrem, tirem per terra tot el sistema de la nostra Llei, que partia de la base, i això era un avenç que consideràvem de molta importància, que no es pogués constituir un Ajunta-

ment sense que s'haguessin resolt tots els recursos sobre les eleccions.

Jo, per tant, crido l'atenció dels senyors Diputats sobre aquest fet, que és un argument més en contra d'aquest dictamen que es presenta, i no volent allargar més aquesta intervenció, jo anuncio als senyors Diputats i demano a la Presidència que sobre aquest vot particular que estic defensant en aquest moment, quan sigui l'hora, estableixi votació nominal, perquè nosaltres considerem que aquesta serà com la votació de totalitat del dictamen, perquè restin ben sentades les posicions de les respectives forces del Parlament; com que no hi ha hagut votació sobre la totalitat, i com que nosaltres som, fonamentalment i radical, oposats a la totalitat del dictamen, demanem aquesta votació nominal, perquè serveixi com a norma per saber bé les posicions que cada una de les forces té sobre aquest particular.

El Sr. CONSELLER de Governació: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Governació.

El Sr. CONSELLER de Governació: Senyor Vallès i Pujals: Nosaltres, precisament, no hem ajornat més les eleccions per poder respectar que els Ajuntaments es constitueixin, en llur majoria, el primer de gener.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: No podrà ésser.

El Sr. CONSELLER de Governació: ¿Es que creu la V. S. que hi haurà tan males intencions en tots els Partits polítics, que no hi hagi cap Ajuntament que es pugui constituir sense protestes?

El Sr. VALLÈS I PUJALS: La reclamació és un dret; no hi ha cap mala intenció.

El Sr. CONSELLER de Governació: Jo, respecte d'això he mirat i he fet mirar, comprovant les dates necessàries per seguir tots els recursos contenciosos-administratius, i caben perfectament fins el 15 de gener. (*Rumors en la Minoria de Lliga Catalana.*) Tinc l'absoluta confiança que si els Tribunals contenciosos-administratius, fent-se càrrec també, com és lògic i natural, de la urgència del termini, compleixen llur missió i no perden dies, com vostè ja considerava que es podien perdre, hi ha temps més que suficient amb les dates que marca la Llei Municipal perquè donin dictamen abans del 15 de gener. Per tant, en això no hi ha cap inconvenient.

El Sr. PRESIDENT: ¿Hi ha algun altre senyor Diputat que vulgui fer ús de la paraula?

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vallès i Pujals.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Simplement per rectificar i per dir al senyor Conseller de Governació, que no m'ha convençut. Fent la relació de les dates, jo he anat comptant els dies, i no hi ha temps material.

El Sr. CONSELLER de Governació: Si són ganes d'allargar-ho, també ho allargarem nosaltres.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: No són ganes d'allargar-ho, simplement, que no hi ha possibilitat. Jo, en fi, no insisteixo. Jo he fet la manifestació, i és ben clara la cosa. És una operació de suma. Crec que els senyors Diputats comprendran que si jo dic que dos i dos són cinc, i el Conseller de Governació em diu que no és veritat, el menys que podria fer és dir-me que dos i dos són quatre, però no limitar-se a

dir simplement, que no és veritat! Jo he anat llegint les dates, i perquè se'n faci càrrec les repetiré: Eleccions, el 17, diumenge; l'escrutini, el dijous següent, dia 21; termini de les reclamacions, cinc dies, diu la Llei i som al 26; publicació al *Bulletí Oficial*, la Llei no fixa termini, però diu que el Tribunal Contencioso-Administratiu, quan tingui totes les reclamacions en farà una llista i l'enviarà al *Bulletí Oficial*, per la seva publicació, i crec que no peco d'exagerat si dic que en això es trigaran tres dies, i estic segur que no es podrà fer, perquè els qui coneixem la mecànica d'aquesta operació sabem que és materialment impossible que en tres dies el Tribunal faci aquesta llista, l'envii al *Bulletí Oficial* i aquest la publiqui, però, posem-hi tres dies, per pecar per excés, i si al senyor Conseller de Governació li sembla exagerat, posem-n'hi dos, sí, posem-n'hi dos dies i som al 28; termini per formular recursos, cinc dies i som al 2 de gener; període de prova, diu la Llei que en els recursos es demanarà prova i...

El Sr. CONSELLER de Governació: Segons en quins recursos, no en tots.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: És clar que hi ha el dret de demanar prova; que aquells recursos en els quals en formular-los...

El Sr. CONSELLER de Governació: No s'acumulen aquestes dates. En presentar-se s'hauria de demanar la prova i aleshores els deu dies són des del dia de la presentació.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Però, senyor Conseller, si la data de presentació s'acaba el 3 de gener, posant dos dies per fer la publicació al *Bulletí Oficial*, serà el 2 de gener; fins el 2 de gener un interessat pot formular recurs; pot formular-se el dia 1.er, o el 31 de desembre, o el dia 2, fins a les dotze de la nit, i és allí on ha de demanar si s'ha de rebre a prova, o no, i la Llei diu que si es demana, que es rebi a prova, aquest període serà de deu dies. Per tant, suposant que no es perdi ni un moment, és a dir, que el mateix dia 2, a les dotze de la nit, es presenti, el dia 3 al matí el Tribunal ja dicti la providència rebent a prova, som ja als dotze dies. El dia 12 acaba la prova, i aleshores la Llei diu que el Tribunal assenyalará la vista i es dictarà la sentència i es publicarà en el *Bulletí Oficial*. I això ha de fer-se abans de constituir-se els Ajuntaments.

El Sr. CONSELLER de Governació: El període de prova és el màxim de deu dies.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Naturalment. ¿Però creu el senyor Conseller de Governació que es pot fer en menys de deu dies? Tingui en compte el senyor Conseller de Governació que després de dir...

El Sr. CONSELLER de Governació: És el màxim.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: No, senyor Conseller de Governació. La Llei diu que el període de prova tindrà el màxim de deu dies, sense perjudici que en els casos cregui convenient obrir una informació sobre el terreny en la població on s'han celebrat les eleccions, ho pugui acordar.

El Sr. CONSELLER de Governació: Llavors es podria allargar, perquè no hi ha data fixada.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Evidentment; però el termini de deu dies, ¿creu el senyor Conseller de Governació que és excessiu per a fer les proves?

El Sr. CONSELLER de Governació: Es podia reduir en la majoria dels casos.

El Sr. DURAN I VENTOSA : Consultiu-ho amb qualsevol advocat de la Majoria.

El Sr. VALLES I PUJALS : D'aquest novíssim art d'enjudiciament, confeso que no en sabia res. I ja estem al 12 de gener sense comptar dies inhàbils i sense que el Tribunal perdi cap dia per passar d'un tràmit a l'altre. Resten tres dies per assenyalar la vista, celebrar-la, dictar la sentència i publicar-la al *Butlletí Oficial*. Crec que tot el que hagi tingut una intervenció, per lleu i insignificant que hagi estat, en matèria d'enjudiciament, comprendrà que això és impossible. I això, tenint en compte a més que aquests recursos els resol el Tribunal Contencioso-administratiu actual, i tots sabem que sobre aquesta matèria, encara que en assumptes que no tenen un termini fatal com aquest, d'estar celebrant vistes amb tres o quatre anys de retard.

Per tot això, vull que consti que la meua afirmació en dir que el dia 15 de gener en aquests Ajuntaments, o es constituïran sense que el recurs es resolgui o no es constituïran; aquesta afirmació meua queda en peu, perquè està feta sense cap exageració, sinó tenint en compte les ensenyances de la realitat.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Tenim Comissions gestores per dos anys.

El Sr. MIRACLE : No tant, no tant, no exagereu. Per any i mig. (*Rialles en la Minoria de Lliga Catalana.*)

(*Es posa a votació nominal el vot particular i és rebutjat per 33 vots contra 13. La votació s'ha efectuat d'acord amb les següents llistes :*

Senyors Diputats que han dit SI :

Sr. Abadal.
Sr. Carreres i Artau.
Sr. Duran i Ventosa.
Sr. Miracle.
Sr. Romeva.
Sr. Secanell.
Sr. Tries de Bes.
Sr. Vallès i Pujals.
Sr. Valls i Taberner.
Sr. Ventosa i Calvell.
Sr. Vidal i Guardiola.
Sr. Martínez i Domingo.
Sr. Casabó.

Senyors Diputats que han dit NO :

Sr. Coromines.
Sr. Dencàs.
Sr. Mestres.
Sr. Armendares.
Sr. Arnau.
Sr. Balart.
Sr. Bancells.
Sr. Battestini.
Sr. Bilbeny.
Sr. Blasi.
Sr. Bru.
Sr. Casademunt.
Sr. Cerezo.
Sr. Colldeforns.
Sr. Companys (J.).
Sr. Fàbrega.
Sr. Farreres i Duran.

Sr. Folc.
Sr. Mora.
Sr. Ribes.
Sr. Rovira i Virgili.
Sr. Sellés.
Sr. Soler i Bru.
Sr. Tauler.
Sr. Comorera.
Sr. Ruiz i Ponseti.
Sr. Simó i Bofarull.
Sr. Lloret.
Sr. Andreu.
Sr. Guinart.
Sr. Companys (L.).
Sr. Rouret.
Sr. Serra i Hünter.

En donar llur vot, els senyors Simó i Bofarull i Lloret, demanen la paraula per a explicar-los.)

El Sr. PRESIDENT : Queda rebutjat el vot particular. Té la paraula el senyor Simó i Bofarull.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL : Dos mots solament, més que per explicar el vot, per a manifestar una suggerència a la Comissió, i com que sembla que serà estèril, demano per endavant la disculpa de la Cambra. Quan va arribar a la Comissió aquest Projecte, jo em vaig permetre insinuar la conveniència d'assenyalar la data de les eleccions municipals per la primera quinzena de febrer. (*Rialles.*) I sense que, això produeixi satisfacció als nostres estimats companys de la dreta. (*Més rialles.*)

Un Sr. DIPUTAT de la Minoria de Lliga Catalana : Té raó.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL : És que, francament, en aquest pugilat aritmètic de dates perquè pugui evacuar les seves funcions (*Rialles.*) el Tribunal Contencioso-Administratiu, jo tinc la persuasió que el Tribunal aquest no veurà ni un sol recurs, perquè es farà com es feia amb els recursos de revisió dels contractes d'arrendament quan es deia : primer miler, sí; segon miler, no; tercer miler, sí. (*Rialles.*) I així se'n despatxaran molts. Dic això col·locant-me en el terreny d'explicar una funció judicial a la qual acudim i a la qual no podem demanar la més lleugera ombra de justícia quan li exigim més de dos o tres recursos per dia al Tribunal que sigui; i, en canvi, volem que al cap de tres dies n'hagi el Tribunal resolt molts. Voler això, no tan sols em sembla poc seriós, sinó que és un absurd. I per acabar diré que no m'agraden les dates que assenyalen perquè ens trobarem dintre de la impossibilitat material de què ni tan sols es faci justícia, ni tan sols es tingui notícia dels pobles on hi hagi recurs. I, si no, treiem recurs. (*Rialles.*)

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Lloret.

(*Torna a ocupar la presidència el senyor Casanovas.*)

El Sr. LLORET : Senyors Diputats : Dues paraules solament perquè no crec tenir dret, després del que ja s'ha dit, a molestar l'atenció de la Cambra ni tan sols molts segons.

Es un fet indubtable que la qüestió que s'ha discutit aquí no té una base fonamental. El que se celebren unes eleccions en una data o el que se celebren en una altra no és pas una qüestió fonamental. Si haguéssim tractat de les facultats del Municipi, o si haguessin tractat de mermar-ne

alguna d'elles, llavors sí, però crec que venint com ve aquesta disposició d'ajornament imposada per les circumstàncies, que aquí han derivat a una discussió d'un caire que potser nosaltres no hem pogut entendre prou bé perquè estem allunyats de l'actuació i de la forma com s'ha desenvolupat l'Ajuntament de Barcelona, estímem que no implica res atemptatori a l'autonomia municipal ni a les prerrogatives de l'Ajuntament.

El Sr. PRESIDENT: Se suspèn aquesta discussió.

Lectura d'un dictamen de la Comissió de Justícia i Dret, relatiu a la majoria i habilitació d'edat

(El senyor Secretari llegeix el següent dictamen:)

«Reunida la Comissió Permanent de Justícia i Dret sota la Presidència del senyor Josep Andreu i Abelló, actuant de Secretari el senyor Carles Gerhard i Ottenwaelder i amb l'assistència dels senyors Joan Tauler i Palomeres, Pere Comas i Calvet, Gonçal Ibars i Meseguer, Xavier Casademunt i Arimany, Francesc Riera i Claramunt, Raimond d'Abadal i Calderó, Josep M. Tries de Bes i Romà Sol i Mestre, per tal de dictaminar sobre el Projecte de Llei de Majoria i Habilitació d'Edat, presentat a la Cambra amb data 10 del corrent, la Comissió després de modificar lleugerament l'articulat de l'esmentat Projecte de Llei acordà per majoria de vots presentar a la Cambra per la seva aprovació, el següent Projecte, al qual s'acompanyen diversos vots particulars.

PROJECTE DE LLEI DE MAJORIA I HABILITACIÓ D'EDAT

CAPÍTOL I

Major d'edat

Article 1.^r Són majors d'edat:

- 1.^r Els que han complert vint-i-un any.
- 2.ª Els que havent-ne complert divuit contractuen matrimoni.

Pel comput dels anys, el dia del naixement es considerarà sencer.

Article 2.ª El major d'edat té capacitat jurídica plena, salvades les excepcions expressament establertes per les Lleis.

CAPÍTOL II

Habilitació d'edat

Article 3.^r Poden ésser habilitats d'edat amb la capacitat i restriccions que expressen els articles 9.º i 10 els que han complert divuit anys.

Article 4.^t Poden concedir l'habilitació:

Primer. — El pare o la mare, que exerceixi l'autoritat paterna.

Segon: El Consell de tutela.

Article 5.º La Concessió d'habilitació d'edat pel Consell de Tutela a favor del menor que hi

estigui subjecte perquè tingui efecte, ha d'ésser aprovada pel Magistral de Tutelles.

Aquest podrà denegar-la si no l'estima convenient pel menor.

Article 6.º És necessari per l'habilitació d'edat que el menor la consenti.

Article 7.º L'habilitació d'edat s'ha d'atorgar en escriptura pública, o en testament, o per compareixença davant del Jutge municipal. Ha d'ésser anotada en el Registre civil i mentre no ho sigui no surtirà efectes contra tercers, respecte a actes celebrats amb el qui havent estat representant legal del menor, continués atribuint-se encara la dita representació després d'atorgada l'habilitació d'edat.

Article 8.º El menor de divuit anys que contraguí matrimoni, quedarà de dret habilitat d'edat, amb les restriccions que expressa l'art. 11.

En complir els divuit anys, encara que el matrimoni estigui dissolt, quedarà comprès en l'apartat segon de l'art. 1.^r.

Article 9.º L'habilitació d'edat aparta al menor de l'autoritat paterna o tutelar, i el capacita per a regir la seva persona i patrimoni com si fos major, sense altres restriccions que les que expressen els articles següents.

Article 10. L'habilitat d'edat necessita autorització concreta del pare o de la mare, si s'escau, i, a falta d'un i altre, del curador.

Primer. — Per a alienar drets i béns que constitueixin el seu capital o per a gravar-los o extingir-los.

Seràn considerats capital del menor, els béns immobles, drets reals, valors mobiliaris, participacions en negocis, objectes d'art, crèdits i, en general, tot el que no sigui producte de rendes, fruits o salaris.

Segon. — Per acceptar herències sense benefici d'inventari, per a repudiar-les i per a renunciar llegats o donacions.

Tercer. — Per a atorgar arrendaments, que siguin susceptibles d'ésser inscrits al Registre de la Propietat.

Quart. — Per a donar o rebre diner a préstec.

Cinquè. — Per a fiançar en qualsevol forma que sigui.

Sisè. — Per a confessar en judici sobre actes compresos en els extrems anteriors.

Article 11. Els menors de què parla l'article 8.º, ultra les restriccions esmentades en l'article 10, no podran comparèixer en judici, ni transigir qüestions o subjectar-les a arbitratge o amigable composició, o deferir-les a judici de tercer, sense l'assistència de les persones expressades en el primer paràgraf de dit article 10.

Article 12. L'habilitació d'edat un cop obtinguda, no pot ésser revocada.

Article 13. El menor que, havent complert divuit anys, mentre amb l'assentiment dels seus pares visqui independentment d'ells i exerceixi per compte propi un ofici o professió, en tot quant hi faci referència, queda habilitat d'edat sense cap de les restriccions expressades en l'article 10.

La cessació d'aquesta situació no tindrà cap efecte respecte dels béns adquirits pel fill durant la dita situació.

Article 14. Aquesta Llei serà citada amb el

nom de Llei de Majoria i Habilitació d'Edat, i la data de la seva promulgació.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera. Els que a l'entrar en vigència aquesta Llei hagin complert vint-i-un anys, seran majors d'edat. També en seran els que havent-ne complert divuit haguessin contret matrimoni.

Segona. Els que d'acord amb la legislació anterior estiguessin emancipats o haguessin obtingut el benefici de la major edat, queden subjectes als preceptes d'aquesta Llei.

Tercera. Mentre una nova Llei no reguli l'organisme tutelar, les funcions assignades en la present Llei al Consell de tutela, Magistrat de tuteles i curador, seran exercides respectivament pel Consell de família, el President de l'Audiència Territorial i el tutor o defensor judicial, si s'escau.

DISPOSICIONS FINALS

Primera. Queden derogades totes les Lleis i disposicions quan s'oposin al que preceptua aquesta Llei.

Segona. Aquesta Llei entrarà en vigor el 1.er d'abril del 1934.

Palau del Parlament, 13 d'octubre del 1933. — El President, Josep Andreu. — El Secretari accidental, Carles Gerhard.

Interpel·lació sobre l'Hospital de Vilafranca

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vidal i Guardiola.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Jo apello a l'amabilitat de la Presidència perquè avui pugui, almenys, adreçar al senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social una pregunta, sense perjudici de què si la Cambra està, com comprenc, fatigada, continui després la discussió.

El Sr. PRESIDENT: Segueixi la V. S.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: La pregunta es refereix al Decret del Govern de la Generalitat, data 21 d'agost del 1933, destituint el patronat de l'Hospital de Vilafranca.

El Sr. ARMENDARES: Suspensió.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Jo, en el curs de la discussió, senyor Armendares, ja tindrè ocasió d'entrar en l'estudi de què, en realitat, no hi ha diferència en aquest cas entre suspensió i destitució. I com que em proposo ésser curt, avui no prengui a mal que no entri en més consideracions. Els fets ja ho confirmaran, i ja tindrem ocasió d'estudiar que, en realitat, no es tracta d'una substitució, sinó d'una destitució.

I vaig a la pregunta. Aquesta pregunta afecta un fet concret, fet concret que té una enorme transcendència i una significació, que és el que ens obliga a plantejar el problema aquí al Parlament. Jo el considero com un dels actes — dissortadament nombrosos — de foment de l'anarquia per part del Govern de Catalunya. En llegir i estudiar els antecedents vaig haver de preguntar-me, abans que tot, en virtut de quines facultats legals el Govern de Catalunya l'havia dictat, i no vaig trobar la resposta. En el preàmbul d'aquest Decret, que com tants d'altres preàmbuls de Decrets i de Projectes de Llei no està redactat en català, sinó en *camelo* (*Rumors.*), que és un idioma que, dissortadament, té una gran difusió en aquesta Cambra (*Segueixen els rumors.*), es diu que el Decret ha estat dictat en virtut d'allò establert per la Comissió Mixta de Traspàs de Serveis, i jo, com és natural, me'n vaig anar al Decret del traspàs de serveis de Beneficència, que ja sabem en quina forma ha estat traspassat, com ha estat traspassat tota la resta. Facultats econòmiques o financeres, encara que al senyor Arnau li sàpiga greu que parli d'aquests problemes...

El Sr. ARNAU: No em sap greu.

El Sr. PRESIDENT: No prodigui les al·lusions, senyor Vidal i Guardiola.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: ...no les sé veure, i sense pessetes ja dirà el senyor Arnau quina cultura i quina beneficència podrà fer Catalunya. A les instruccions del 14 de març de l'any 1899 hi he trobat regulades amb una minuciositat de la qual en parlarem en el moment oportú, les facultats del Ministre de la Governació, en aquest cas el nostre estimat amic senyor Dencàs, per suspendre i destituir patrons d'institucions de beneficència particular, i em trobo que en els articles, si no recordo malament, 37 i 39 de la dita Instrucció que els requisits no han estat complerts, o, almenys, no consta que hagin estat complerts pel Govern de Catalunya.

Aquesta és la primera pregunta que adreço al senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social: ¿Quins preceptes li varen servir de base per una disposició que, en aparença, és evidentment illegal?

I al costat d'això, si el senyor Dencàs, que ja formava part de l'anterior Govern, si el senyor Dencàs ha anat a la destitució o a la suspensió del Patronat de l'Hospital de Vilafranca, conculcant, oblidant o el que sigui, però el qualificatiu sempre seria desagradable, les Lleis vigents, únicament en virtut de les quals el senyor Dencàs i el Govern de Catalunya podien suspendre el Patronat, ¿en virtut de quines facultats ho ha fet?; ha estat per a salvar el poble?; per a salvar l'hospital?; ¿per a assegurar als malalts un millor tractament?

Pel que he pogut averiguar per mitjà d'una informació detinguda, no es desprèn res d'això. Es desprèn el contrari, o sigui que no serà la finalitat del Govern de Catalunya aquesta, però la conseqüència immediata ha estat una absoluta desorganització en els serveis de l'hospital. I com que això no pot ésser, no pot haver estat, senyors Diputats, la intenció del senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social ni la del Govern, per això li pregunto quina Llei l'autoritzava a fer-ho i quina era la finalitat que perseguia el Govern en fer aquesta suspensió.

El Sr. TRIES DE BES: El programa del senyor Santaló. (*Rumors en la Majoria.*)

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Senyor Vidal i Guardiola: Un prec m'ha dirigit i no ha volgut donar a aquesta interpellació tota l'extensió, reservant-se per un altre dia donar-la amb tota l'amplitud, interpellació que jo accepto en absolut amb totes les seves conse-

qüències, perquè crec que el que està en una posició falsa en aquest cas — i no ha obrat en nosaltres cap esperit de sectarisme com li podré demostrar el dia que per primera vegada llegeixi en aquesta Cambra cartes inèdites de les piadoses Germanes Josefines, que si no n'he donat nota a la premsa ha estat per a no despertar coses que creia que en aquests moments s'havien de callar — és la V. S. Ja en parlarem en el curs d'aquesta interpellació. Ara passo a contestar-li purament i exclusivament el prec que acaba d'adreçar-me.

Fonaments legals? Fonaments legals, senyor Vidal i Guardiola, completament salvats. L'Estatut de Catalunya ens ha traspassat — o la Comissió de traspàs de serveis en virtut d'aquelles facultats que ens dóna l'Estatut de Catalunya — ens ha traspassat íntegres les funcions d'Assistència Social, i en el traspàs d'aquestes funcions no vol dir que hi anessin annexes, com la V. S. hàbilment ha volgut dir com es faria el traspàs d'aquesta assistència, si encara no està valoritzada, cosa que ja sap la V. S. que jo vaig dir per mitjà d'unes dates que vaig llegir en aquesta Cambra, que no seria aplicat l'Estatut de Catalunya en el que fa referència al meu Departament de Sanitat i Assistència Social mentre i tant i en la forma deguda no sigui valoritzat per l'Estat Espanyol, cosa que sostinc encara en aquests moments.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Ho celebrem.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: No cal involucrar aquesta cosa en el que fa referència al traspàs de serveis de funcions i facultats. Preceptes legals? Els preceptes legals són els següents, senyor Vidal i Guardiola: quan en un patronat hi ha discrepància i no és possible entrar en una avinença, faculta la Llei de Beneficència perquè l'organisme superior — anteriorment l'antic Ministre de la Governació, en aquest cas el Conseller de Sanitat i Assistència Social —, per mitjà del traspàs d'aquestes funcions puc suspendre el Patronat i resoldre d'una manera que convingui i anar a un nou pla d'organització.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: I lliurar-lo als revoltosos.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Del lliurament ja en parlarem, senyor Vidal i Guardiola. Jo em fonamento en aquest cas en una disposició de Dret...

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Quin article?

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Jo no li puc citar aquí l'article perquè no puc venir preparat amb tot el volum.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Jo llegeixo els articles que cito.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Jo no puc portar-los en aquests moments, però ja diré a la V. S. en el moment que ho cregui oportú l'article de la Llei de Beneficència que estableix que el Conseller en aquest cas, per delegació de facultats com anteriorment

ho tenia el Ministre de la Governació, pot suspendre, absolutament sempre, un Patronat.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Previ expedient.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Sense expedient. O, si no, ja en parlarem amb la Llei a la mà. El Conseller de Sanitat pot suspendre absolutament sempre qualsevol patronat de beneficència, quan en aquest hi hagi dificultats que impossibilitin el poder donar un curs normal a la seva obra de beneficència que li estava encomanada. Aquesta és la posició de dret en què es va trobar aquest Govern. ¿Es certa o no és certa aquesta pugna que existia entre elements d'aquest Patronat? Ja en parlarem el dia que la V. S. explicarà la seva interpellació. Jo insisteixo; ja en parlarem en el moment oportú. En aquest Patronat, patrons representants de l'Ajuntament de Vilafranca estaven en pugna amb la resta dels patrons que integraven la Junta. Per quins motius? Per uns motius — i aquesta és l'essència de la que vulgui's o no n'haurem de parlar en el debat d'aquesta interpellació — de la pugna entre dos interessos: un interès privat i un interès públic. Jo no vull prejudicar qui tenia la raó en aquesta qüestió, entre un interès privat representat per les Germanes Josefines que mantienien un Institut de Primera Ensenyança a Vilafranca, i de l'interès públic — perquè mentre no vinguin unes noves eleccions que em demostrin que l'Ajuntament de Vilafranca no interpreta el sentir del seu poble, jo he de creure que interpreta el sentir del seu poble — de Vilafranca que volia aquesta Institució per a poder donar compliment a una disposició del Govern Central de la República que faculta a Vilafranca establir un Institut de Segona Ensenyança. I aquesta pugna, que en el fons és l'essència d'aquest problema entre una comunitat que representa els interessos privats i uns interessos col·lectius representats per l'Ajuntament de Vilafranca, al redós d'aquesta causa hi ha tota l'essència d'aquest debat, que jo des d'aquests moments accepto amb tota l'extensió, procurant fer-ho amb la màxima consideració que sempre m'ha merescut la V. S.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: S'ha de resoldre per unanimitat?

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Permeti'm, senyor Vallès i Pujals. Jo no crec que de les meves paraules s'hagi després que s'hagi de resoldre per unanimitat.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Jo m'alarmo per altres Institucions iguals.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: És segur que el senyor Vidal i Guardiola, com és molt lògic, es mantindrà en el seu punt de mira, però jo portaré documents per a llegir a la Cambra, fins ara inèdits, on demostraré al senyor Vidal i Guardiola els fets ocorreguts al Patronat de Vilafranca. I si jo hagués estat influït per aquest esperit sectari que ha insinuat la V. S., n'hauria tingut prou en donar aquestes cartes firmades i rubricades per la venerable mare superiora de les Germanes Josefines, ordre eminentment cristiana, perquè s'hagués despertat una de polèmiques i de lluites, i aquesta lluita entaulada a Vilafranca, tal volta no hauria anat amb aques-

ta tranquil·litat i s'hauria desenrotllat en uns tons de la major violència.

El Sr. PRESIDENT : Se suspèn la interpellació.

ORDRE DEL DIA

per a la sessió de dimarts

1. Precs i preguntes.
2. Continuació de la interpellació sobre l'Hospital de Vilafranca.
3. Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió de Govern relatiu al Projecte de Llei d'ajornament de la data prevista per a la convocatòria d'eleccions municipals.
4. Discussió del dictamen de la Comissió de Justícia i Dret relatiu a la majoria i habilitació d'edat.

(*S'aixeca la sessió a dos quarts de nou i set minuts de la vetlla.*)

Esmena al dictamen de la Comissió de Govern relatiu al Projecte de Llei d'ajornament de la data prevista per a la convocatòria d'eleccions municipals

«Els Diputats que sotasignen tenen l'honor de formular la següent esmena a l'art. 1.º del dictamen sobre el Projecte de Llei d'ajornament de la data prevista per a la convocatòria d'eleccions municipals :

ESMENA

Article 1.º El primer paràgraf d'aquest article quedarà redactat així :

"Queda sense efecte la convocatòria de les eleccions municipals de Barcelona així com també la que afectava a la renovació total de la resta dels Ajuntaments de Catalunya, fetes d'acord amb el que preveu la Llei del 14 d'agost proppassat."

Palau del Parlament, 13 d'octubre del 1933. —
Tauler, Casademunt, Bancells, Soler i Bru, Serra i Hünter i Ribes.»

